

KRAJINA OSIGURANJE A D BANJA LUKA

*Izvještaj nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih
izvještaja za 2015. godinu*

Banja Luka, mart 2016. godine

S A D R Ź A J

	<i>Strana</i>
Izjava o odgovornosti rukovodstva Društva za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	3
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	4
BILANS STANJA	7
BILANS USPJEHA	8
BILANS TOKOVA GOTOVINE	9
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	11
OSNOVNI PODACI	13
OSNOVE ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠTAJA	16
RAČUNOVODSTVENE POLITIKE	17
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	30
ANALIZA BILANSA TOKOVA GOTOVINE	57
ANALIZA NAPOMENA UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	58
ANALIZA VREDNOVANJA BILANSNIH I VANBILANSNIH POZICIJA	58
ANALIZA VOĐENJA POSLOVNIH KNJIGA	58
ANALIZA ISPRAVNOSTI I POTPUNOSTI IZVJEŠTAJA KOJI SE DOSTAVLJAJU AGENCIJI	59
ANALIZA FINANSIJSKIH TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA	62
SUDSKI SPOROVI	63
PORESKI RIZICI	63
STALNOST POSLOVANJA	64
DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSIRANJA	64

Izjava o odgovornosti rukovodstva Društva za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Rukovodstvo Društva je za svaku finansijsku godinu dužano pripremiti finansijske izvještaje koji će dati istinit i fer prikaz finansijskog položaja Društva, rezultata poslovanja, te novčanog toka za tu godinu u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima, te je odgovorno za vođenje prikladnih računovodstvenih evidencija kako bi se omogućila priprema ovakvih finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Rukovodstvo Društva ima opštu odgovornost za preduzimanje raspoloživih mjera za očuvanje imovine Društva, kao i za sprječavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Rukovodstvo Društva je odgovorano za odabir odgovarajućih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na osnovu principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Rukovodstvo Društva je dužno da podnese skupštini akcionara na odobrenje i usvajanje godišnje finansijske izvještaje Društva.

Mila Gromilić
Direktor

Nada Despot
Šef računovodstva

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini i Upravnom odboru „Krajina osiguranja“ a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja za 2015. godinu „Krajina osiguranje“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo), koja je obuhvatila reviziju bilansa stanja, bilansa uspjeha, bilansa novčanih tokova, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja koji čine priloge uz finansijske izvještaje (napomene uz finansijske izvještaje, stanje i promjene tehničkih rezervi osiguranja, stanje i struktura ulaganja tehničkih rezervi, stanje i struktura sredstava garantnog fonda ne uključujući matematičku rezervu, vrednovanje bilansnih i vanbilansnih pozicija i računovodstvene politike).

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 36/09 i 52/11), Pravilnikom o sadržaju izvještaja nezavisnog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih i drugih izvještaja društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 7/08, 106/08 i 127/11) i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbijeduju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji **istinito i objektivno**, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj Društva na dan 31.12.2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske i MRS.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

a) Kao što je objelodanjeno u *Napomenama broj: 4.3. i 4.6*, na računima kod Banke Srpske deponovana su sredstva u iznosu od 438.313 KM (370.000 KM i 68.313 KM) koja nisu raspoloživa.

b) Kao što je objelodanjeno u *Napomeni broj: 4.8.*:

- U skladu sa izvršenom registracijom akcija 2. emisije – povećanje osnovnog kapitala emitenta kod Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka, Društvo je izvršilo knjiženje po osnovu povećanja akcijskog kapitala u iznosu od 6.899.999 KM na kontu 300 – Akcijski kapital.

- Društvo je na osnovu presude, vezano za Rješenje Agencije za osiguranje broj: 03-30-1-3/13, primjenom MRS 8 ispravilo grešku iz 2013. godine, tako da je nakon ispravke iskazalo gubitak iz prethodnog perioda sa stanjem na dan 01.01.2015. godine u iznosu od 1.268.959 KM.

Vezano za naprijed navedenu ispravku izvršena je ispravka i bilansnih pozicija:

- Unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja, nakon ispravke nije iskazana vrijednost sa stanjem na dan 01.01.2015. godine,

- Obaveze za porez iz rezultata, nakon ispravke iskazana je vrijednost sa stanjem na dan 01.01.2015. godine u iznosu od 285.551 KM.

c) Kao što je objelodanjeno u *Napomeni broj: 4.20*, poreski rashodi za 2015. godinu u obrascu Bilans uspjeha za 2015. godinu koji iznose 181.985 KM, iskazani su u većem iznosu za 103.486 KM. Umanjenjem poreskih rashoda za iznos od 103.486 KM, ukupan neto gubitak za 2015. godinu iznosi 2.175.056 KM što odgovara iznosu na bilansnoj poziciji Gubitak tekuće godine u obrascu Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine.

d) Kao što je objelodanjeno u *Napomeni broj: 4.21*, Ovlašćeni aktuar Društva je dao negativno mišljenje o poslovanju Društva uz sljedeće navode:

- Tehničke rezerve na dan 31.12.2015. godine obračunate su u iznosu od 9.552.462 KM. Društvo je obezbijedilo ukupno 5.428.067 KM ili 56,82% sredstava za njihovo

pokriće, odnosno nedostatak sredstava za pokriće tehničkih rezervi iznosi 4.124.395 KM ili 43,18%.

- Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja iznose 7.377.344 KM. Troškovi sprovođenja osiguranja su veći za 4.391.061 KM ili 147,041% od dozvoljenog režijskog dodatka.

e) Kao što je objelodanjeno u *Napomeni broj: 15*:

- Društvo je podnijelo Agenciji za posredničke, informatičke i finansijske usluge Banja Luka 03.02.2016. godine Prijavu za registraciju povećanja akcijskog kapitala u iznosu od 6.899.999 KM.

- Agencija za osiguranje Republike Srpske Banja Luka je Rješenjem broj: 3.00-003-31/16 od 11.04.2016. godine, naložila Društvu da izvrši korekciju finansijskih i drugih izvještaja sa stanjem na dan 31.12.2015. godine u dijelu koji se odnose na poziciju Bilansa stanja – Akcijski kapital, a iz razloga neizvršenog upisa povećanja kapitala od 6.899.999 KM u sudski registar.

Banja Luka, 28.03.2016. godine

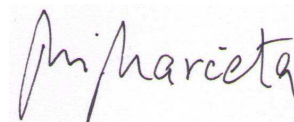

Ovlašćeni revizori:

Marko Zelinčević

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Marko Zelinčević".

Miloš Marčeta

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Miloš Marčeta".

Bilans stanja
 na dan 31.12.2015. godine

<i>Opis</i>	<i>Napomena</i>	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
AKTIVA			
I Stalna imovina		14.153.906	14.464.865
Nematerijalna ulaganja	4.1.	52.002	27.070
Nekretnine, investicione nekretnine, posrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva	4.2.	9.995.447	10,200.596
Dugoročni finansijski plasmani	4.3.	4.106.457	4,237.199
II Tekuća imovina		8.586.173	2.487.369
Zalihe i dati avansi	4.4.	4.678	59.354
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	4.5	243.940	352.186
Potraživanja iz specifičnih poslova	4.5.	110.309	118.792
Druga potraživanja	4.5-	42.959	111.042
Kratkoročni finansijski plasmani	4.5.	24.869	37.000
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	4.6.	7.354.765	457.570
Aktivna vremenska razgraničenja	4.7.	804.653	1.351.425
III Poslovna aktiva		22.740.079	16.952.234
IV Ukupna aktiva		22.740.079	16.952.234
PASIVA			
I Kapital	4.8.	11.333.241	6.618.016
Osnovni kapital – akcijski kapital		13.668.191	6,768.192
Rezerve iz dobitka		94.823	0
Revalorizacione rezerve		883.632	893.350
Neraspoređeni dobitak		0	225.433
Gubitak do visine kapitala		3.313.405	1.268.959
II Dugoročna rezervisanja	4.9.	162.708	61.068
III Dugoročne obaveze	4.10.	48.427	192.760
IV Kratkoročne obaveze	4.11.	11.195.703	10.080.390
- Kratkoročne finansijske obaveze		540.191	660.215
- Obaveze po osnovu šteta		224.296	0
- Obaveze za premiju i specifične obaveze		17.551	20.124
- Obaveze po osnovu zarada		166.814	157.151
- Druge obaveze iz poslovanja		373.009	417.917
- Obaveze za poreze doprinose i dr. ob.		28.527	49.146
- Obaveze za porez iz rezultata		181.985	285.550
- Pasivna vremenska razgraničenja	4.12.	9.663.330	8,490.287
V Poslovna pasiva		22.740.079	16.952.234
V Ukupna pasiva		22.740.079	16.952.234

Bilans uspjeha
 za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

<i>Opis</i>	<i>Napomena</i>	2015.	2014.
I POSLOVNI PRIHODI	4.13.	11.345.561	10.854.383
1. Prihodi od premija osiguranja, saosiguranja i reosiguranja		9.801.566	9.664.363
2. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta		20.985	7.359
3. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja		612.768	561.805
4. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija i drugi prihodi		6.368	7.924
5. Drugi poslovni prihodi		903.874	612.932
II POSLOVNI RASHODI	4.14.	12.993.973	10.567.308
1. Funkcionalni rashodi		5.616.629	3.667.432
- Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose		310.914	266.155
- Naknade šteta i ostale naknade		5.305.715	3.401.277
2. Troškovi sprovođenja osiguranja		7.377.344	6.899.876
- Troškovi amortizacije i rezervisanja		112.008	197.682
- Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi		4.149.601	4.367.095
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi		3.115.735	2.335.099
III POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK		(1.648.412)	287.075
Finansijski prihodi	4.15.	211.761	251.935
Finansijski rashodi	4.16.	336.274	151.906
IV DOBITAK/GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI		(1.772.925)	387.104
Ostali prihodi	4.17.	225.790	289.954
Ostali rashodi	4.18	448.519	591.218
V. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA		(222.729)	(301.273)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	4.19.	0	1.239.377
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	4.19.	110.621	894.538
VI DOBITAK/GUBITAK OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	4.20.	(110.621)	344.839
VII DOBITAK/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		(2.106.275)	430.670
Poreski rashodi		(181.985)	(214.955)
VIII NETO DOBITAK/GUBITAK TEKUĆE GODINE	4.20.	(2.288.260)	215.715
Dobici utvrđeni direktno u kapitalu		9.718	9.718
IX UKUPAN NETO DOBITAK/GUBITAK	4.20.	(2.278.542)	225.433

BILANS TOKOVA GOTOVINE
 (Izvještaj o tokovima gotovine
 od 01.01. do 31.12.2015. godine)

u KM

P O Z I C I J A	Oznaka AOP-a	I Z N O S	
		Tekuća godina	Predhodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (502 do 505)	501	10.712.654	10.231.484
1. Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	502	10.075.601	9.892.385
2. Prilivi od učešća u naknadi štete	504	20.985	219.853
3. Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	505	616.068	119.246
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (507 do 514)	506	10.845.406	9.946.916
1. Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	507	3.132.416	2.685.256
2. Odlivi po osnovu naknade šteta i udjela iz reosiguranja i retrocesija	508		
3. Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	509	0	95.764
4. Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	510	2.336.542	2.015.670
5. Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	511	3.881.557	2.403.241
6. Odlivi po osnovu plaćenih kamata	512	52.270	67.026
7. Odlivi po osnovu poreza na dobit	513	215.912	285.833
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	514	1.226.709	2.394.126
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (501-506)	515	0	284.568
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (506-501)	516	132.752	-
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (518 do 523)	517	478.230	272.367
1. Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	518	144.613	94.761
2. Prilivi po osnovu prodaje akcija i udjela	519		
3. Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	520		
4. Prilivi po osnovu kamata	521	183.448	177.606
5. Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	522		
6. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	523	150.169	
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (525 do 528)	524	111.721	117.687
1. Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	525	111.721	100.667
2. Odlivi po osnovu kupovine akcija i udjela u kapitalu	526		
3. Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	527	0	17.020
4. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	528		-
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (517-524)	529	366.509	154.680
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (524-517)	530		
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (532 do 535)	531	9.023.129	276.125
1. Prilivi po osnovu povećanja osnovnog kapitala	532	6.899.999	0
2. Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	533		
3. Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	534	2.096.206	264.202

4. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	535	26.924	11.923
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (537 do 542)	536	2.359.691	348.571
1. Odlivi po osnovu otkupa sopstvenih akcija i udjela	537		
2. Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	538	125.046	0
3. Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	539	2.221.327	330.957
4. Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	540	13.318	17.614
5. Odlivi po osnovu isplaćenih dividend	541		
6. Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	542		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnost finansiranja (531-536)	543	6.663.438	0
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (536-531)	544	0	72.446
G. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (501+517+531)	545	20.214.013	10.779.976
D. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (506+524+536)	546	13.316.818	10.413.174
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (545-546)	547	6.897.195	366.802
E. NETO ODLIV GOTOVINE (546-545)	548	0	0
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	549	457.570	90.768
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	550		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	551		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA			
(549+547-548+550-551)	552	7.354.765	457.570

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

u KM

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KOJI PRIPADA VLASNICIMA						
	KAPITALA (MATIČNOG) PREDUZEĆA						
	Oznaka za AOP	Akcionarski kapital i drugi oblici osnovnog kapitala	Revalorizacione rezerve	Prenesene rezerve (kursne razlike)	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve)	Akumulirani neraspoređeni dobitak / nepokriveni gubitak	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Stanje na dan 01.01.2014. god.	901	6.768.192	1.789.591			-130.610	8.427.173
2. Efekti promjena u računov. politikama	902						
3. Efekti ispravke grešaka	903						
Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2014. g. (901 ± 902 ± 903)	904	6.768.192	1.789.591			-130.610	8.427.173
4. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905		-9.718				-9718
5. Efekti revalorizacije dugoročnih finansijskih plasmana	906		-886.523				-886.523
6. Kursne razlike nastale prevođenjem transakcija u stranoj valuti	907						
7. Ostali neto dobiti / gubici perioda koji nisu iskazani u bilansu uspjeha	908					9.718	9.718
8. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	909					215.715	215.715
9. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	910						

Krajina osiguranje a.d.Banja Luka
 Finansijski izvještaji za 2015. godinu

10. Emisija akcionarskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	911						
11. Stanje na dan 31.12.2014. god./01.01.2015.god. (904 ± 905 ± 906 ± 907 ± 908 ± 909– 910 + 911)	912	6,768.192	893.350	0	0	94.823	7.756.365
12. Efekti promjena u računov. politikama	913						0
13. Efekti ispravke grešaka	914					-1.138.349	-1.138.349
14. Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2015. g. / (912 ± 913 ± 914)	915	6.768.192	893.350		0	-1.043.526	6.618.016
15. Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916		-9.718				-9.718
16. Efekti revalorizacije dugoročnih finansijskih plasmana	917						
17. Kursne razlike nastale prevođenjem transakcija u stranoj valuti	918						0
18. Ostali neto dobiti / gubici perioda koji nisu iskazani u bilansu uspjeha	919					9.718	9.718
19. Neto dobitak / gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	920					-2.184.774	-2.184.774
20. Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	921			94.823		-94.823	0
21. Emisija akcionarskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	922	6.899.999					6.899.999
22. Stanje na dan 31.12.2015.god. (915 ± 916 ± 917 ± 918 ± 919 ± 920 – 921 + 922)		13.668.191	883.632	94.823	0	-3.313.405	11.333.241

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

OSNIVANJE I DJELATNOST

„Krajina-osiguranje“ a.d. Banja Luka je osnovano kao dioničarsko društvo, Odlukom broj 02-521/92, koju je donio Zbor radnika Organizacije za osiguranje „Sarajevo-osiguranje“ Sarajevo, Filijala Banja Luka, dana 23.06.1992. godine, a na osnovu Uredbe o organizovanju preduzeća, koju je donijelo Izvršno vijeće Autonomne regije Krajina Banja Luka, broj 03-320/92, od 09.05.1992. godine. Upis osnivanja Dioničarskog društva u sudski registar izvršen je kod Osnovnog suda udruženog rada u Banjoj Luci 25.06.1992. godine, rješenjem broj U/I-2002/92, broj registarskog uložka 1-3788-00.

Usklađivanje organizacije i preregistracija u skladu sa Zakonom o osiguranju imovine i lica („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 14/00 i 20/00) i promjena osnivača izvršeno je 18.10.2002. godine kod Osnovnog suda u Banjoj Luci, rješenjem broj U/I-1043/2002. pod nazivom „Krajina-osiguranje“ akcionarsko društvo Banja Luka.

Usklađivanje organizacije i opštih akata sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 75/04) i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o osiguranju imovine i lica („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05, 1/06, 64/06) i Odlukom o vrstama osiguranja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 57/06) izvršeno je 15.04.2008. godine kod nadležnog suda, registarski uložak broj 1-3788-00, pod oznakom i brojem upisnika suda 071-0-Reg-08-000777.

Usklađivanje odredaba osnivačkog akta Društva sa odredbama Zakona o privrednim društvima i usklađivanje djelatnosti sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti izvršeno je 12.07.2011. godine po rješenju o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka 057-0-Reg-10-000966.

Djelatnost Društva je osiguranje imovine i lica i ostali poslovi osiguranja za koje je Društvo dobilo saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske. Takođe, Društvo se bavi plasmanom slobodnih sredstava osiguranja u skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon), životno osiguranje i pomoćne djelatnosti za osiguranje i penzijske fondove.

Organi upravljanja

1. Skupština akcionara
2. Nadzorni odbor
3. Uprava

Članovi Nadzornog odbora Društva na dan 31.12.2015. godine su:

1. Predrag Buvač, predsjednik
2. Dragiša Mitrović, zamjenik predsjednika

3. Antonija Dulić, član
4. Boro Luburić, član.

Uprava Društva

- Mila Gromilić, direktor Društva
- Duško Valan, izvršni direktor za sektor preuzimanje i preradu osiguranja
- Milan Mihajilo, izvršni direktor za sektor procjene i likvidacije štete
- Ranko Simić, izvršni direktor za administrativni sektor

Odbor za reviziju

1. Nevenka Petrović, dipl.ek., predsjednik
2. Vesna Pantelić, dipl.ek., član
3. Slaviša Vasilić, dipl.pravnik, član

Ovlašćeni aktuar Društva za neživotno osiguranje na dan 31.12.2015. godine je Maja Čuković, ovlaštenje broj: 05-529-5/10.

Matični broj Društva: 1494678

JIB Društva: 4400957640004

Šifra djelatnosti Društva: 65.12 Ostalo osiguranje

- 66.21 Procjena rizika i šteta
- 66.29 Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzionim fondovima

Sjedište Društva: Braće Pantića 2. Banja Luka.

Pravilnikom o organizaciji Društva definisani su sljedeći organizacioni dijelovi Društva:

<i>Direkcija</i>	<i>Poslovna jedinica</i>	<i>Ispostava</i>
<i>Banja Luka</i>	<i>Banja Luka</i>	<i>TP TAM Servis, Meše Selimovića, TP Rotas i TP Kros</i>
	<i>Gradiška</i>	<i>TP Kros i TP Koneks</i>
	<i>Prijedor</i>	<i>TP Kros Prijedor, TP Kros Novi Grad i TP Kros Kozarska Dubica</i>
	<i>Laktaši</i>	<i>VS trade Srbac</i>
	<i>Mrkonjić Grad</i>	<i>TP Ribnik i Šipovo</i>
	<i>Teslić</i>	<i>Čelinac, Kotor Varoš i Kneževo</i>
	<i>Derventa</i>	<i>Pranjavor</i>
		<i>Brčko, Šamac, TP</i>

	<i>Modriča</i>	<i>Tehnograd Modriča, Brod, Doboj i TP Kros Doboj</i>
	<i>Bijeljina</i>	<i>Bijeljina, Zvornik, Ugljevik i Bratunac</i>
	<i>Rogatica</i>	<i>Rudo i Foča</i>
	<i>Istočno Sarajevo</i>	<i>Pale</i>
	<i>Trebinje</i>	<i>Bileća</i>

Društvo je kroz navedenu organizaciju obuhvatilo izvršenje svih poslovnih aktivnosti. Postojeća kadrovska struktura, kao i ulaganja u kadrovsku osposobljenost omogućava izvršenje svih poslova i radnih zadataka Društva.

Postojeći informacioni sistem omogućava sagledavanje u potpunosti podataka po osnovu poslovanja Društva.

Kroz funkcionisanje poslovnih funkcija u potpunosti je obezbijeđeno upravljanje rizicima poslovanja.

Lica sa značajnim položajem u Društvu su:

1. Direktor Društva: Mila Gromilić,
2. Izvršni direktor: Duško Valan,
3. Izvršni direktor: Milan Mihajilo,
4. Izvršni direktor: Ranko Simić.

Odgovorno lice za računovodstveno-finansijske poslove je Nada Despot.

Na dan 31. decembar 2015. godine Društvo je sa stanjem na kraju mjeseca imalo 132 zaposlena radnika (31. decembar 2014. godine 114).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da, u potpunosti, primjenjuju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI), Međunarodne standarde revizije (MSR), Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC).

Imajući u vidu zahtjeve lokalnih propisa Republike Srpske i razlike sa zahtjevima MRS i MSFI, rukovodstvo Društva ne izražava eksplicitnu i bezrezervnu izjavu o usaglašenosti priloženih finansijskih izvještaja sa MRS i MSFI, koji se primjenjuju na periode prikazane u priloženim finansijskim izvještajima. Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi se u potpunosti ne mogu tretirati kao finansijski izvještaji sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS. Društvo je dakle u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na važećim računovodstvenim propisima, propisima za oblast osiguranja i poreskim propisima Republike Srpske.

Glavne razlike i problemi u vezi sa punom primjenom MRS i MSFI se mogu sumirati u sljedećem:

- U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod prometa finansijskim instrumentima niti su često zvanične tržišne informacije raspoložive. Stoga, pošteni (fer) vrijednost često nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtijevaju MRS 32 “Finansijski instrumenti: Objelodanjivanje i prikazivanje” i MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”.
- Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja koji preuzima Zakonom propisan set finansijskih izvještaja koji značajno odstupaju od zahtjeva MRS 1 “Prezentacija finansijskih izvještaja”, a uz to u pojedinim dijelovima, odstupa i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija predviđenih navedenim standardom.
- Rezervacija za štete se obračunava i evidentira u skladu sa važećim propisima iz oblasti osiguranja Republike Srpske koji nisu u punoj saglasnosti sa zahtjevima MRS i MSFI.

Iznosi u finansijskim izvještajima su izraženi u konvertibilnim markama (KM). Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji su sastavljeni za period koji se završava na dan 31.12.2015. godine. Uporedne podatke predstavljaju finansijski izvještaji, za period koji se završio 31.12.2014. godine.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Nadzorni odbor je na XXV (dvadesetpetoj) sjednici održanoj 17.12.2013. godine, donio Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, broj 02-4466/13, od 17.12.2013. godine. Ova izmjena i dopuna Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama, se odnosi na član 42 – Nekretnine, postrojenja i oprema, član 44 – Investicione nekretnine, i član 70 – Revalorizacione rezerve, te je stupio na snagu danom donošenja, i primjenjuje se od obračuna koji završava 31.12.2013. godine.

Društvo je Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama normativno regulisalo pitanja od značaja za uspostavljanje i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva.

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez fizičkog obilježja. Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38-Nematerijalna ulaganja i imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava navedene uslove, priznaje se na teret rashoda perioda u kojem je nastalo.

Početno mjerenje – nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrijednosti.

Naknadno mjerenje - nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje se iskazuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ukupnu amortizaciju i ukupne gubitke (imparitetne) zbog obezvređenja imovine.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak perioda u kojem je nastao.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja koriguje se nabavna vrijednost.

Nematerijalna ulaganja koja su, prema MSFI 5 – *Stalna sredstva namijenjena prodaji i prestanak poslovanja*, klasifikovana kao sredstva namijenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procjenjuju po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Amortizacija predstavlja alokaciju iznosa za koji se sredstvo amortizuje tokom procijenjenog vijeka upotrebe. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se primjenom proporcionalne metode po stopama propisanim Pravilnikom o nomenklaturi za amortizaciju u roku od 5 godina osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora. Obračun amortizacije vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu. Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Trošak amortizacije se obračunava za svaki period (najduže šestomjesečno), dijeljenjem amortizacione osnove sa brojem računovodstvenih perioda u procijenjenom vijeku. Iznos amortizacije je u svakoj godini isti, akumulisana amortizacija se povećava

proporcionalno, knjigovodstveni iznos se smanjuje proporcionalno sve dok ne bude izjednačen sa rezidualnom vrijednošću.

Preostala vrijednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada: postoji ugovorena obaveza trećeg lica da otkupi nematerijalno sredstvo na kraju njegovog preostalog vijeka trajanja, ili za to nematerijalno sredstvo, odnosno ulaganje postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrijednost i to tržište će postojati i na kraju vijeka tog nematerijalnog sredstva, odnosno ulaganja.

Ulaganja nastala po osnovu *ugovora o zakupu* iz kojih Društvo *ostvaruje neka prava* (pravo korištenja na određeni duži period, pravo na produženje ugovora i prioritet nad ostalim zainteresovanim stranama) predstavlja nematerijalna ulaganja.

Ulaganja nastala po osnovu *ugovora o zakupu po osnovu kojih Društvo ne ostvaruje druga prava*, predstavljaju razmjenu usluga i po tom osnovu računovodstveno se vode na aktivnim vremenskim razgraničenjima - unaprijed plaćena zakupnina. Početni izdaci na nematerijalnim ulaganjima priznaju se kao rashod (osnivački troškovi).

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja Društvo drži za upotrebu pri pružanju usluga i za koje očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda (MRS 16).

Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrijednosti.

Elementi nabavne cijene su:

- Fakturna vrijednost uključujući uvozne dažbine i nepovratne poreze umanjena za trgovačke popuste i rabate i svi pripadajući direktni troškovi dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti za namjeravanu upotrebu.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja vrši se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvređenja.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine se vrednuju metodom revalorizacije, tako da knjigovodstvena vrijednost na dan bilansiranja odgovara fer vrijednosti nekretnina na taj dan umanjenoj za akumulirani trošak amortizacije i akumulirani trošak obezvređenja (član 1. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama broj 02-4466/13, od 17.12.2013. godine).

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu nakon njegove nabavke, uvećava vrijednost sredstva, ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana, ako se produžava vijek sredstva, povećava kapacitet, poboljšava kvalitet. Naknadni izdatak ako je nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnijih rezervnih dijelova, taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja. Ako je vijek trajanja ugrađenog dijela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od vijeka trajanja sredstva u koji je ugrađen, onda se taj dio vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog vijeka trajanja. Odstranjeni dio se rashoduje po procijenjenoj vrijednosti, ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog metoda. Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristi se slijedeći vijek trajanja i stope amortizacije:

Red. broj	Opis	Korisni vijek trajanja	Stopa amortizacije
1.	Građevinski objekti-kamen beton	77	1,30
2.	Građevinski objekti beton	67	1,50
3.	Građevinski objekti-montažni	25	4,00
4.	Putne staze od betona	20	5,00
5.	Nematerijalna ulaganja	5	20,00
6.	Oprema-bife	7	15,00
7.	Oprema za obezbjeđenje	5	20,00
8.	Putnička auta	6,50	15,50
9.	PTT-oprema	14	7,00
10.	TV-aparati i radio aparati	5	20,00
11.	Kancelarijski namještaj – drvo	8	12,50
12.	Ostala oprema za servisiranje i održavanje	9	11,00
13.	Klima i ventilacije	6	16,50
14.	Ostale računarske mašine	7	14,30
15.	Računari	5	20,00
16.	Ostala kancelarijska oprema	9	11,00
17.	Mjerni i kontrolni uređaji ele. i meh.	6	16,60
18.	Mjerni i kontrolni uređaji ostali	8	12,50

Korisni vijek trajanja i stope amortizacije se preispituju na kraju svake godine od strane popisnih komisija.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost umanjena za preostalu (rezidualnu) vrijednost. Rezidualna vrijednost se procjenjuje na dan nabavke. Ukoliko nije istaknuta, smatra se da je rezidualna vrijednost nula.

Amortizacija sredstva započinje kada je ono spremno za korištenje. Kada se zbog istrošenosti ili zastarjelosti sredstva ne mogu više koristiti, ona se moraju povući iz upotrebe tako što će se rashodovati, prodati ili zamijeniti za nova. Kada se sredstva povlače iz upotrebe, prvo se knjiže troškovi amortizacije za dio godine do datuma povlačenja. Ako se sredstvo koristi duže od procijenjenog vijeka upotrebe, ono se ne amortizuje nakon tačke u kojoj se knjigovodstveni iznos izjednačava sa rezidualnom vrijednošću. Nekretnine, postrojenja i oprema koji su, prema MSFI 5 –Stalna sredstva namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, klasifikovani kao sredstva namijenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procjenjuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Nabavna vrijednost sredstva nabavljenog na kredit obuhvata visinu kredita kao i ekvivalente gotovine, dok se kamata i drugi izdaci tretiraju troškovima perioda.

3.3. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže u obliku materijala ili pomoćnih sredstava radi pružanja usluga. Mjere se po nabavnoj vrijednosti. Priznaju se kao rashod kada se stave u upotrebu.

Iznos ispravke vrijednosti zaliha do visine njihove neto prodajne vrijednosti i svakog otpisa zaliha priznaje se kao rashod u periodu u kojem su ispravka vrijednosti ili otpis izvršeni. Iznos bilo kog ukidanja ispravke vrijednosti zaliha koje nastaje zbog povećanja neto prodajne vrijednosti priznaje se kao smanjenje iznosa ispravki vrijednosti zaliha u periodu u kojem je ukidanje izvršeno.

Otpis zaliha inventara čiji je procijenjeni vijek upotrebe do godinu dana, vrši se jednokratnim otpisom prilikom njihovog stavljanja u upotrebu.

Otpis inventara čiji je procijenjeni vijek upotrebe preko godinu dana vrši se metodom kalkulativnog otpisa.

3.4. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljišta ili zgrade ili dijelovi zgrada ili i jedno i drugo) su one nekretnine koje Društvo drži radi ostvarenja zarade i od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrijednosti kapitala ili i jedno i drugo.

Početno mjerenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerenje investicione nekretnine vrši se po modelu poštene (fer) vrijednosti, primjenom osnovnog postupka predviđenog MRS 40 - investicione nekretnine.

Primjena osnovnog postupka podrazumijeva da se prilikom vrednovanja investicionih nekretnina ne vrši obračun amortizacije, revalorizacije ili obezvređenja u skladu sa MRS 36.

Vrednovanje po fer vrijednosti, podrazumijeva da se na datum svakog narednog bilansa može očekivati promjena vrijednosti investicione nekretnine, pri čemu povećanje te vrijednosti predstavlja dobitak i priznaje se kao prihod u tom obračunskom periodu, dok njeno smanjenje predstavlja gubitak i priznaje se kao rashod u tom obračunskom periodu.

Prevođenje u investicionu nekretninu, ili iz nje vrši se isključivo kada dođe do promjene u namjeni te nekretnine. Pri prevođenju investicione nekretnine, koja je iskazana po fer vrijednosti na nekretninu koju koristi vlasnik ili nekretninu namijenjenu prodaji, nabavnu vrijednost nekretnine za potrebe daljeg vrednovanja u skladu sa MRS 16 ili MRS 2 predstavlja fer vrijednost na dan promjene namjene.

(član 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama broj 02-4466/13, od 17.12.2013. godine).

3.5. Stalna sredstva namijenjena prodaji i prestanak poslovanja

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namijenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5- *Stalna sredstva namijenjena prodaji i prestanak poslovanja* ako se njegova knjigovodstvena vrijednost može prvenstveno nadoknaditi kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korištenja i uz uslove:

- da sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju,
- prodaja sredstva mora biti jako vjerovatna u roku od 1 godine od dana priznavanja kao sredstva namijenjenog prodaji. Da bi se ispunio ovaj uslov, mora biti sačinjen plan prodaje ili da se donese odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima i sl.). Da bi prodaja bila jako vjerovatna, mora da postoji tržište za to sredstvo, a ponuđena cijena mora biti razumno utvrđena, tako da omogućava prodaju sredstva u roku od godinu dana.

Sredstvo koje je otpisano, amortizovano, odnosno ono čija je sadašnja vrijednost (knjigovodstvena) beznačajna, ne priznaje se kao sredstvo namijenjeno prodaji.

Stalno sredstvo priznato kao sredstvo namijenjeno prodaji iskazuje se po nižem iznosu od knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Fer vrijednost je tržišna vrijednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Troškovi prodaje odmjeravaju se prema sadašnjoj vrijednosti, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

Nekretnine, postrojenja i oprema koji su, prema MSFI 5 – *Stalna sredstva namijenjena prodaji i prestanak poslovanja*, klasifikovani kao sredstva namijenjena prodaji, na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva.

3.6. Način procjenjivanja plasmana, potraživanja i hartija od vrijednosti

Finansijski plasmani i potraživanja razvrstavaju se u tri kategorije:

- dugoročni finansijski plasmani,
- kratkoročni finansijski plasmani,
- kratkoročna potraživanja.

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešće u kapitalu povezanih pravnih lica i učešće u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju. Takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, zavisnim, povezanim i drugim pravnim licima, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu, hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja i ostali dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštnu vrijednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih sredstava.

Za potrebe naknadnog vrednovanja finansijska sredstva nakon početnog vrednovanja klasifikuju se u četiri kategorije:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti, s tim da se promjene fer vrijednosti odmah priznaju kao prihod ili rashod (priznaju u bilansu uspjeha),
- finansijska sredstva (ulaganja) koja se drže do dospelja,
- zajmovi (kredit) i potraživanja,
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Poslije početnog priznavanja, Društvo mjeri finansijska sredstva po njihovoj poštenoj vrijednosti. Priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promjene fer vrijednosti finansijskog sredstva, iskazuje se kao dobitak ili gubitak iz finansijskog sredstva koje je raspoloživo za prodaju, koji je:

- uključen u finansijski rezultat u periodu u kojem nastaje, ili
- su promjene prikazane kao promjene rezervi u okviru kapitala sve dok se finansijsko sredstvo ne proda, naplati ili na drugi način otuđi.

Prilikom svakog sastavljanja bilansa stanja na dan 31.12. mora se utvrditi da li postoji gubitak zbog smanjenja vrijednosti finansijskih sredstava, odnosno da li postoje indicije da je neko sredstvo obezvrijeđeno.

Iznos obezvrijeđenosti se priznaje kao smanjenje pozitivne rezerve u okviru kapitala ili kao rashod ako te rezerve nema. Poništavanjem ranije priznatog iznosa obezvređenja priznaje se kao povećanje pozitivne rezerve u okviru kapitala.

Ulaganja u zavisna društva koja se obuhvataju u konsolidovnim finansijskim izvještajima, kao i ona koja su isključena iz konsolidovanih finansijskih izvještaja iskazuju se po nabavnoj vrijednosti.

Metod nabavne vrijednosti je računovodstveni metod po kojem se ulaganje iskazuje po nabavnoj vrijednosti, a u bilansu uspjeha iskazuje se dobitak od ulaganja samo u onoj mjeri u kojoj investitor primi svoj dio iz raspodjele neraspoređene dobiti korisnika ulaganja, koje se vrši nakon sticanja. Investitor priznaje prihod samo u onoj mjeri u kojoj primi svoj dio iz raspodjele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je investitor stekao. Dio iz raspodjele koji se primi u iznosu koji je viši od takvog dobitka smatra se povraćajem investicije i iskazuje se kao smanjenje nabavne vrijednosti investicije.

Učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica nad čijim poslovanjem postoji značajan uticaj (učesće u akcijama sa pravom glasa 20% do 50%) i drugi uslovi definisani MRS 28 računovodstveno obuhvatanje ulaganja u pridružena društva, mjeri se prema metodu nabavne vrijednosti. Metod nabavne vrijednosti je računovodstveni metod po kojem se ulaganje iskazuje po nabavnoj vrijednosti, a u bilansu uspjeha iskazuje se dobitak od ulaganja samo u onoj mjeri u kojoj investitor primi svoj dio iz raspodjele neraspoređene dobiti korisnika ulaganja, koje se vrši nakon sticanja.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospijea, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kreditni se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti. Kreditni se direktno otpisuju za iznos dokumentovane nenaplativosti, a indirektno po odluci Nadzornog odbora Društva u slučaju neizvršenja naplate o roku dospijea.

Kratkoročni finansijski plasmani koji se drže radi trgovanja procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti ili tržišnoj vrijednosti ako je niža. Iskazani iznos sredstava umanjuje se do njegove procijenjene vrijednosti koja može da se nadoknadi bilo direktno, bilo korišćenjem računa ispravke vrijednosti. Iznos gubitka uključuje se u neto dobitak ili gubitak perioda.

Kratkoročnim potraživanjem smatraju se potraživanja koja nemaju karakter plasmana, kao što su potraživanja po osnovu zaključene premije, izvršenih usluga, potraživanja iz specifičnih poslova i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti, umanjenoj indirektno za iznose vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate potraživanja izvjesna i dokumentovana.

Direktan otpis nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva da se vrši konačan pojedinačan otpis vrijednosti potraživanja na osnovu vjerodostojnog dokumenta (izgubljen sudski spor, likvidacija dužnika, korekcije po zapisniku o usklađivanju potraživanja koja su u korist dužnika i sl.) na teret rashoda.

Indirektno umanjenoje vrijednosti nenaplaćenih potraživanja podrazumijeva ispravku potraživanja na teret rashoda, onda kada je nemoguće predvidjeti koja konkretna potraživanja neće biti naplaćena u trenutku bilansa.

Procjenu nenaplativosti potraživanja vrši rukovodilac računovodstva na osnovu objektivnih informacija proizašlih iz analize zasnovane na iskustvu iz prethodnih obračunskih perioda i važećih podzakonskih akata vezanih za procjenu bilansnih pozicija.

Indirektno umanjenoje potraživanja vršit će se metodom procjenjivanja krajnjeg salda računa ispravke vrijednosti potraživanja, koji indirektno koriguje račun potraživanja na procijenjenu fer vrijednost.

Procijenjeni saldo računa ispravke vrijednosti potraživanja će se izračunavati po metodi zastarjelosti potraživanja. Potraživanja će se klasifikovati u slijedeće grupe sa procentom otpisa:

<i>Kategorija potraživanja</i>	<i>Starost potraživanja u danima</i>	<i>% otpisa</i>
Prva kategorija	do 90	5,00
Druga kategorija	91-150	25,00
Treća kategorija	181-270	50,00
Četvrta kategorija	preko 270	100,00

Odluku o iznosu ispravke vrijednosti potraživanja donosi Uprava društva.

3.7. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina po MRS 8.

Naknadno ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su identifikovani.

3.8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu predstavlja novac na računima i blagajni.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima.

Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijene plemenitih metala na svjetskom tržištu. Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Obračunate kursne razlike po ovom osnovu knjiže se na teret finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

3.9. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene, odnosno fakturisane troškove i prihode tekućeg perioda koji nisu mogli biti fakturirani, a za koje su nastali troškovi u tekućem periodu, što je u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda.

U aktivnim vremenskim razgraničenjima obuhvataju se i kamate obračunate za tekući obračunski period, a koje dopijevaju za plaćanje u budućem periodu.

Razgraničavanje troškova vrši se na osnovu odluke Nadzornog odbora, a najduže na period od 12 mjeseci.

3.10. Kapital

Kapital obuhvata: osnovni kapital, emisionu premiju, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak tekuće i prethodnih godina.

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala.

Kapital i gubitak procjenjuju se u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti.

Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci i gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju, iskazuju se efekti promjene fer vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme nematerijalnih ulaganja, učešća u kapitalu u stranoj valuti, hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata, u skladu sa MRS 16, MRS 21, MRS 38, MRS 39 i drugim relevantnim MRS i MSFI.

Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije stalnih materijalnih i nematerijalnih sredstava, iskazuju se pozitivni efekti promjene fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina koje se amortizuju. Društvo je dužno da obezbijedi analitiku revalorizacionih rezervi po konkretnim sredstvima za koju su rezerve formirane.

Na teret pozitivnih revalorizacionih efekata iz stava 2. ovog člana knjiže se:

- a) negativni efekti, tj. efekti smanjenja fer vrijednosti do visine ranije ostvarenih pozitivnih efekata,
- b) gubitak ostvaren pri prodaji ili rashodovanju sredstva do visine ranije ostvarenog pozitivnog efekta,
- c) prenos ranije ostvarenih pozitivnih efekata u korist računa 340 –Neraspoređeni dobitak ranijih godina, ukoliko se poništavanje pozitivnih efekata revalorizacije za konkretno sredstvo vrši u momentu kada je sredstvo od koga potiče pozitivan efekat prodato ili rashodovano i
- d) prenos ranije ostvarenih pozitivnih efekata u korist računa 341 –Neraspoređeni dobitak tekuće godine, ukoliko se poništavanje pozitivnih efekata revalorizacije za konkretno sredstvo vrši kontinuirano, iz godine u godinu.

(član 3. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama broj 02-4466/13, od 17.12.2013. godine).

3.11. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- a. društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- b. je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i
- c. iznos obaveze može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih resursa, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja, rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Dugoročna rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji terete rezervisanja. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

Rezervisanje se ispituje na dan 31.12. i koriguje tako da odražava najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

3.12. Obaveze

Pod obavezom se podrazumijeva sadašnja obaveza društva koja proističe iz prošlih događaja, čije će izmirenje rezultirati odlivom resursa koji stvaraju ekonomske koristi.

Sve obaveze Društva obuhvataju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrijednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima, kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze) i kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja).

Podjela obaveza na dugoročne i kratkoročne izvršena je u zavisnosti da li obaveza dospijeva za plaćanje do jedne godine ili preko jedne godine od dana činidbe (nastanka), odnosno od godišnjeg obračuna.

Obaveze se procjenjuju u visini nominalne vrijednosti proistekle iz odgovarajuće poslovne ili finansijske transakcije, odnosno u visini očekivane isplate po tom osnovu, ako je ona viša. Zastarjele obaveze se ukidaju (otpisuju) u korist prihoda od smanjenja obaveza.

Povećanje obaveze može nastati po osnovu kamata, ako je ugovorom predviđeno da se kamate pripisuju obavezni. U tom slučaju kamata dijeli sudbinu obaveze po kojoj je obračunata, u pogledu roka dospijeca i načina naplate.

Obaveze koje se iskazuju u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute koji važi na dan bilansa.

Na kraju obračunskog perioda, prilikom sastavljanja godišnjeg obračuna, treba utvrditi iznos dospjelih, a neplaćenih dugoročnih obaveza i preknjižiti ih sa računa dugoročnih obaveza na račun kratkoročnih obaveza.

3.13. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene ili obračunate prihode koji se odnose na budući period (prenosne premije i slično), kratkoročna rezervisanja (rezervisane štete), obračunate troškove koji nisu fakturisani i ostala razgraničenja za koja se ukaže potreba.

Smisao pasivnih vremenskih razgraničenja je u tome:

- da se u troškove perioda uključe stvarno nastali troškovi perioda za koji nije primljena knjigovodstvena isprava ili za koji nije dospjela obaveza plaćanja,
- da se unaprijed obračunati ili naplaćeni prihodi koji se odnose na naredni period ne iskažu kao prihodi tekućeg perioda, već da se preko pasivnih vremenskih razgraničenja prenesu u naredni period.

3.14. Tehničke rezerve

Tehničke rezerve se utvrđuju za pokriće obaveza iz ugovora o osiguranju. Opšta pravila o načinu utvrđivanja tehničkih rezervi koriste princip po kojem iznos rezerve mora biti dovoljan da omogući da se ispune obaveze, u onoj mjeri u kojoj je to moguće predvidjeti, kada su u pitanju ugovori o osiguranju, u skladu sa MSFI 4 i nacionalnim zakonodavstvom.

Rezerve za prenosne premije se izračunavaju za sve vrste osiguranja, primjenom metode „pro rata temporis“, na osnovu premije fakturisane u posmatranom periodu. Obračun prenosne premije vrši se u skladu sa Pravilnikom o tehničkim rezervama.

Prenosna premija formira se i obračunava za one vrste osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i poslije isteka obračunskog perioda, i predstavlja dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu.

Prenosna premija obračunava se na dan bilansa stanja. Obračun prenosne premije vrši se pojedinačno za svaki ugovor, a osnovicu za obračun predstavlja ukupna premija osiguranja utvrđena ugovorom o osiguranju. Prenosna premija u samopridržaju računa se kao zbir prenosne premije osiguranja sopstvenog portfelja i prenosne premije primljenih saosiguranja, umanjen za prenosnu premiju prenijetu u saosiguranje i reosiguranje.

Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razboritoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora, potrebne da se izvrši plaćanje šteta ostvarenih na dan bilansa stanja, kao i pripadajući troškovi likvidacije.

Rezervisane štete procijenjuju se na osnovu Pravilnika o tehničkim rezervama, uzimajući u obzir sve buduće troškove koji se mogu predvidjeti na osnovu iskustvenih i očekivanih podataka.

Rezervisane štete sastoje se od rezervi za nastale prijavljene, a neriješene štete i rezervi za nastale neprijavljene štete.

Rezerve za nastale prijavljene, a neriješene štete do kraja tekućeg obračunskog perioda obračunava se na osnovu pojedinačne procjene svake štete.

Rezerve za nastale prijavljene a neriješene štete koje se isplaćuju ili će se isplaćivati u obliku rente, obračunavaju se u kapitalizivanom iznosu uz korištenje diskontne stope od 5% i demografskih tablica.

Rezervacija šteta se vrši u bruto iznosu, uzimajući u obzir direktne i indirektne troškove. Rezervisane štete koje se prikazuju u bilansu stanja rezultat su složene višefazne stručne procjene, koja počinje sa prijavom štete, koja se konačno komisijski procjenjuje na osnovu obaveza iz ugovora o osiguranju, nalaza i mišljenja vještaka, procjenitelja, aktuara i drugih stručnjaka, u skladu sa osiguravajućom i sudskom praksom, sa ciljem utvrđivanja konačnog iznosa obaveze.

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete radi se metodom Grupne aktuarske statističke procjene, a kada bude aktivirana softverska podrška radiće se metoda ulančanih ljestvica (Chain Ladder metodom). Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljene štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljene štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

Ukupan iznos rezervisanih šteta, po vrstama osiguranja, dobije se množenjem zbir iznosa nastalih prijavljenih, a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta sa koeficijentom troškova. Koeficijent troškova po vrstama osiguranja utvrđuje se na osnovu knjigovodstvenih podataka o troškovima za period prethodne kalendarske godine. Minimalan iznos indirektnih troškova obrade šteta u rezervi je 0,5% od zbir rezervi za nastale prijavljene, nastale neprijavljene štete i direktnih troškova obrade šteta u rezervi za štete.

Rezervisane štete u samoprdržaju izračunavaju se kao zbir rezervisanih šteta sopstvenog portfelja osiguranja i rezervi šteta primljenih u saosiguranje, umanjen za zbir rezervisanih šteta prenijetih u saosiguranje i reosiguranje.

Rezerve za kolebanje šteta (izravnanje rizika) formiraju se za sve vrste neživotnih osiguranja i predstavljaju dugoročna rezervisanja. Ove rezerve se ne formiraju za štete koje su već nastale, već se njima nivelišu buduća odstupanja od prosječnih rezultata. S obzirom da rezerve ne predstavljaju jasnu obavezu iz ugovora o osiguranju, nisu predviđene po MSFI 4 – Ugovori o osiguranju.

Rezervisanja za kolebanje šteta procjenjuju se na osnovu Pravilnika o tehničkim rezervama. Rezerve se obrazuju na osnovu standardnog odstupanja kvote šteta obračunskog perioda od prosječne kvote šteta u obračunskom periodu. Osnovica za obračun rezervi za kolebanje šteta je mjerodavna premija u obračunskom periodu, na osnovu koje se računa gornja granica za rezerve za kolebanje šteta.

3.15. Prihodi

Prihod je definisan kao bruto priliv ekonomskih koristi u toku perioda, koje proizilaze iz redovnih aktivnosti preduzeća, koje dovode do povećanja vlasničkog kapitala, osim onih povećanja koja se odnose na doprinos učesnika u vlasničkom kapitalu.

Prihod se mjeri po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja. Najčešće je naknada u obliku gotovine ili gotovinskih ekvivalenata, a iznos prihoda jednak je iznosu gotovine ili gotovinskih ekvivalenata koji su primljeni ili se realno očekuje da će biti primljeni (izvjesna potraživanja).

Prihodi obuhvataju redovne prihode i dobitke.

Redovni prihodi pružanjem usluga iz registrovane djelatnosti su usluge neživotnih osiguranja, i to:

- Osiguranja nezgode
- Zdravstveno osiguranje
- Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila
- Osiguranje vozila koje se kreću po šinama
- Osiguranje vazduhoplova
- Osiguranje plovila
- Osiguranje robe u prevozu
- Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila
- Osiguranje ostalih šteta na imovini
- Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila
- Osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove
- Osiguranje od opšte odgovornosti za brodove
- Osiguranje od opšte građanske odgovornosti
- Osiguranje kredita
- Osiguranje garancija
- Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka
- Osiguranje troškova pravne zaštite
- Osiguranje pomoći.

Poslovi osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine i lica, kao i poslovi u sprovođenju mjera za sprečavanje i smanjenje rizika koji ugrožavaju osiguranje imovine i lica, te drugi poslovi osiguranja.

Drugi poslovi osiguranja su posredovanje u ugovaranju osiguranja, zastupanje u osiguranju, snimanje rizika, snimanje i procjena šteta, prodaja oštećenih stvari, pružanje pravne pomoći i drugih intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Prihod od premije osiguranja predstavlja fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda.

Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija se izračunava da se obezbijedi obuhvatanje dijela fakturiranih premija koje se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija obračunava se metodom "pro rata temporis" na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja.

Korišćenjem sredstava ostvaruje se prihod u obliku:

- kamata za korišćenje gotovine srazmjerno vremenu korišćenja,
- naknada za korišćenje dugoročnih sredstava.

Prihod od kamata može se ostvariti po osnovu:

- kamata na kratkoročne i dugoročne kredite,
- ugovoreni kamata na odgođeno plaćanje,
- zatezni kamata za potraživanja koja nisu plaćena u roku,
- kamata sadržanih u mjenici,
- kamata na oročene depozite i depozite po viđenju,
- kamata po ostalim finansijskim plasmanima i potraživanjima.

Prihod od kamate utvrđuje se na osnovu knjigovodstvene isprave, odnosno obračuna kamata.

Kada se pojavi neizvjesnost u vezi naplativosti već priznatog prihoda, nenaplativi iznos priznaje se kao rashod, a ne kao ispravka izvorno priznatog iznosa prihoda.

Državna davanja (donacije) predstavljaju pomoć države (vlada, državne agencije i slična tijela bilo da su lokalna, nacionalna ili internacionalna) u obliku prenosa resursa entitetu po osnovu ispunjenih izvjesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti entiteta, a koje se mogu u razumnoj mjeri vrijednosno iskazati kao i razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija entiteta.

Državna davanja (donacija) mogu biti

- davanja povezana sa sredstvima i
- davanja povezana sa приходima.

Donacije mogu biti date pod određenim uslovima ili bez uslova. Uslovljene donacije ne mogu se priznati dok ne postoji prihvatljiva pouzdanost:

- da će Društvo zadovoljiti sve tražene uslove,
- da će donacija biti dobivena.

Društvo će donacije tretirati po prihodovnom pristupu. Prihodovni princip priznavanja donacija podrazumijeva da se donacije priznaju kao приход sistematski i racionalno, kroz period potreban da se povežu s odnosnim troškovima (načelo uzročnosti ili sučeljavanja) koje donacija treba da kompenzira.

Donacije povezane sa sredstvima koja se amortizuju, raspoređuju se u prihode u periodima i u srazmjeri u kojoj se obračunava amortizacija tih sredstava.

Donacije primljene u tekućem periodu kao nadoknada za rashode koji su već nastali, bilo u tekućem ili prethodnom periodu, raspoređuju se u prihode u periodu kad su primljene (tekući period).

Donacije primljene u tekućem periodu za rashode budućeg perioda treba priznati u bilansu stanja kao odgođeni приход, pasivna vremenska razgraničenja.

Ukoliko će u narednom periodu (ne dužem od godinu dana) doći do realizacije aktivnosti vezane za trošenje donacije, tj. nastanak troška koji pokriva donacija, takva vrsta donacije iskazuje se u bilansu stanja kao odgođeni приход – kratkoročno razgraničenje.

3.16. Rashodi

Definicija rashoda podrazumijeva rashode koji proističu iz redovnih aktivnosti društva kao i gubitke koji čine smanjenje ekonomskih koristi, ali ne potiču iz redovne aktivnosti društva.

Rashodi su smanjenja ekonomskih koristi kroz obračunski period u obliku odliva ili iscrpljenja sredstava ili stvaranje obaveza, što ima za posljedicu smanjenje kapitala, ali ne ono smanjenje u vezi sa raspodjelom kapitala vlasnicima.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda, ali ne moraju nastati u toku redovnih aktivnosti. Gubici predstavljaju umanjenje ekonomskih koristi i kao takvi nisu po prirodi drugačiji od ostalih rashoda.

Rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kada nastane smanjenje budućih ekonomskih koristi, koje se odnose na smanjenje imovine ili povećanje obaveza i može pouzdano da se izmjeri, što znači da se priznavanje rashoda dešava istovremeno sa priznavanjem povećanja obaveza ili smanjenja imovine

Rashode možemo podijeliti na: poslovne rashode, finansijske rashode i ostale rashode.

Poslovni rashodi uključuju troškove pribave i administrativne troškove. Ove troškove čine: troškovi provizije zastupnika, troškovi materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada zaposlenih i naknada zaposlenih, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, troškovi poreza i doprinosa nezavisno od rezultata.

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja troškovi pribave se razgraničavaju srazmjerno učešću režijskog dodatka u prenosnoj premiji.

Finansijske rashode čine rashodi po osnovu kamata, negativnih kursnih razlika, rashodi po osnovu efekata valutne klauzule, rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima, rashodi po osnovu deponovanja i ulaganja sredstava i ostali finansijski rashodi.

Ostale rashode čine gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme, gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i dugoročnih hartija od vrijednosti, manjkovi, rashodi efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.

Rashodi po osnovu obezvređenja imovine obuhvataju rashod po osnovu obezvređenja nematerijalnih sredstava, nekretnina, opreme stalne imovine namijenjene prodaji, rashod po osnovu revalorizacije nematerijalnih sredstava, nekretnina i opreme i ostale rashode po osnovu obezvređenja i revalorizacije.

3.17. Porez na dobitak

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koji predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda saglasno Zakonu o porezu na dobit.

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

4.1. Ostala nematerijalna ulaganja

	<i>u KM</i>
<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
Nabavna vrijednost	
Stanje 01.01.2015.god.	98.008
Povećanje u toku perioda	33.000
Stanje 31.12.2015.god.	131.008
Ispravka vrijednosti	
Stanje 01.01.2015.god.	70.938
Povećanje u toku perioda	8.068
Stanje 31.12.2015.god.	79.006
Sadašnja vrijednost	
Stanje 01.01.2015.god.	27.070
Stanje 31.12.2015.god	52.002

Ostala nematerijalna ulaganja odnose se na ulaganja za izradu ISO standarda.

4.2. **Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva**

(u KM)

<i>Opis</i>	<i>Zemljište</i>	<i>Građevinski objekti</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Investicione nekretnine (procjenjena vrijednost)</i>	<i>Ostala sredstva</i>	<i>Avansi i sredstva u pripremi</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Nabavna/fer vrijednost</i>							
Stanje 01.01.2015.godine	384.900	4.202.979	1.051.103	6.208.744	32.731	69.937	11.950.394
Povećanje – nove nabavke	0	0	15.786	0	4.612	1.100	21.498
Smanjenje – prodaja, rashodovanje	0	0	59.732	0			59.732
Stanje 31.12.2015.godine	384.900	4.202.979	1.007.157	6.208.744	37.343	71.037	11.912.160
<i>Ispravka vrijednosti</i>							
Stanje 01.01.2015.godine	0	437.244	898.001	381.822	32.731	0	1,749.798
Povećanje-amortizacija	0	58.405	45.536	110.836	4.612	0	219.389
Smanjenje	0		52.474	0	0	0	52.474
Stanje 31.12.2015.godine	0	495.649	891.063	492.658	37.343	0	1.916.713
<i>Sadašnja vrijednost</i>							
Stanje 01.01.2015.godine	384.900	3.765.735	153.102	5.826.922	0	69.937	10.200.596
Stanje 31.12.2015.godine	384.900	3.707.330	116.094	5.716.086	0	71.037	9.995.447

Zemljište

U Bilansu stanja iskazana je vrijednost zemljišta u iznosu 384.900 KM (Katastarska opština Banja Luka, ZK uložak 1773).

Građevinski objekti

Društvo je u Bilansu stanja iskazalo neto vrijednost građevinskih objekata u iznosu 3.707.330 KM. Navedeni iznos odnosi se na sljedeće građevinske objekte:

<i>u KM</i>		
<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Upravna zgrada, Banja Luka Braće Pantića broj 2, dio	3.278.053
2.	Poslovni prostor, Prijedor Majora Milana Tepića	71.414
3.	Poslovni prostor, Prijedor Miloša Obrenovića	76.483
4.	Ostali građevinski objekti	281.380
Ukupno		3.707.330

Društvo je na dan 31.12.2013. godine izvršilo procjenu nekretnina, procjenu je uradio vještak građevinsko-arhitektonske struke.

Postrojenja i oprema

Neto vrijednost opreme, koja se koristi za obavljanje osnovne djelatnosti, iskazana je u Bilansu stanja u ukupnom iznosu od 116.094 KM. Stepenn otpisa opreme, zključno sa danom bilansiranja je 88,47%.

Investicione nekretnine

Sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, izvršena je procjena vrijednosti investicionih nekretnina. Procjenom je obuhvaćeno i zemljište i oprema koje pripadaju investicionim nekretninama.

Procjenu vrijednosti investicionih nekretnina uradilo je privredno društvo ADITON d.o.o. Banja Luka, koje je primjenilo tri metode procjene i to:

- metoda troška zamjene,
- tržišna metoda i
- metoda diskontovanog neto novčanog toka.

Na osnovu kombinacije korišćenih metoda izabrana je i preporučena fer vrijednost investicionih nekretnina u iznosu od 5.826.922 KM i ista primjenjena prilikom obračuna na dan 31.12.2014. godine, čime su u cjelosti ispoštovane odredbe MRS 40.

Društvo je sa stanjem na dan 31.12.2015. godine, u skladu sa Pravilnikom o procjeni investicionih nekretnina smanjilo vrijednost investicionih nekretnina za iznos od 110.836 KM (5.826.922 – 110.836 = 5.716.086) - napomena 4.19. – Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine.

Vrijednost investicionih nekretnina sa stanjem na dan 31.12.2015. godine:

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
I	ZEMLJIŠTE	575.830
1.	Katastarska opština Banja Luka, ZK uložak 1773 dio	123.496
2.	Katastarska opština Gradiška sela, ZK uložak 314	236.112
3.	Katastarska opština Kozarska Dubica, ZK uložak 5512	133.467
4.	Katastarska opština Prijedor, ZK uložak 818	42.373
5.	Katastarska opština Novi Grad, Ive Andrića bb	40.382
II	GRADEVINSKI OBJEKTI	5.140.256
1.	Poslovni prostor Gradiška, Vidovdanska bb	1.856.871
2.	Upravna zgrada Banja Luka, Pantića br 2. (dio)	496.976
3.	Poslovni objekat Tehnički pregled, Gradiška	391.422
4.	Poslovni objekat Tehnički pregled, Kozarska Dubica	438.438
5.	Poslovni prostor Banja Luka, Veselina Maslaše br 15.	863.522
6.	Poslovni objekat Tehnički pregled, Prijedor	484.741
7.	Poslovni prostor Novi Grad	279.376
8.	Oprema na tehničkim pregledima	328.910
	Ukupno (I + II)	5.716.086

Investicione nekretnine: TP Gradiška, TP Banja Luka, TP Kozarska Dubica, poslovni objekat Veselina Maslaše Banja Luka i zgrada SO u Gradišci koriste se za pokriće tehničkih rezervi Društva. Njihova ukupna knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2015. godine iznosi 4.540.305 KM, s tim da u pokriće tehničkih rezervi ulazi iznos od 3.820.985 KM. Nije uzeta ukupna vrijednost zgrade SO u Gradišci već iznos od 1.137.551 KM.

Dva objekta investicionih kredita TP Prijedor i TP Novi grad, ne uzimaju se za obračun tehničkih rezervi, jer je na njih upisana hipoteka po osnovu obezbjeđenja otplate kredita prema bankama.

Od sedam investicionih nekretnina, pet su izdate u zakup povezanom pravnom licu Krajina-Kros-u d.o.o. Banja Luka.

Računovodstveni tretman investicionih nekretnina obuhvaćen je MRS - 40 *Investicione nekretnine*. Prema zahtjevima MRS 40, vrednovanje investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja može biti po metodi fer vrijednosti ili po metodi nabavne vrijednosti. Bez obzira na odabranu metodu, prema zahtjevima MRS - 40 *Investicione nekretnine*, svi entiteti su dužni utvrditi fer vrijednost nekretnina, bilo za potrebu iskazivanja fer vrijednosti (ukoliko se koristi metoda fer vrijednosti) ili za potrebe objavljivanja u napomenama uz finansijske izvještaje (ako se primjenjuje metoda nabavne vrijednosti).

Društvo je odabralo vrednovanje investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja po metodi fer vrijednosti.

Avansi i investicije u toku

Na bilansnoj poziciji Avansi i nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi iskazan je iznos 71.037 KM. Navedeni iznos odnosi se na ulaganja u neizgrađeni dio poslovnog prostora u Prijedoru.

4.3.Dugoročni finansijski plasmani

Opis	u KM	
	31.12.2015. godina	31.12.2014. godina
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.000	2.000
Dugoročni fin. plasmani zavisnim pravnim licima	114.066	105.978
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	3.470.001	3.620.169
Ostali dugoročni finansijski plasmani	520.390	509.052
U k u p n o	4.106.457	4.237.199

Učešće u kapitalu od 2.000 KM i dugoročni finansijski plasmani zavisnim pravnim licima u iznosu od 114.066 KM odnose se na Krajina Kros d.o.o. Banja Luka.

Dugoročni finansijski plasmani zavisnom pravnom licu, 114.066 KM, je kredit dat Krajina Krosu (Ugovor o zajmu zaključen je 17.09.2012. godine, na iznos od 200.000 KM) sa kamatnom stopom od 6% godišnje. Kredit je dat za finansiranje preuređenja poslovnog prostora i nabavku opreme za tehnički pregled u Doboju. U toku 2015. godine produžen je rok otplate kredita do 2021. godine i smanjena kamatna stopa na 3,5% godišnje.

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji (sredstva oročena u bankama):

Banka	Broj ugovora	Iznos u KM	Kamatna stopa	Datum oročenja (mjeseci)	Rok (u mjesecima)
1. Nova banka a.d. B. Luka	1001146463	300.000	2,4%	18.12.2015. g.	24
2. Sberbanka a.d. B. Luka	5761515570195323	1.600.000	3,2%	26.12.2015.g.	36
3. Unicredit bank a.d. B. Luka	80/15	600.000	2,3%	28.12.2015.g.	36
4. Banka Srpske B. Luka	5681635570255151	200.000	5,0%	10.01.2014.g.	24
5. Nova banka a.d. B.Luka	42651	600.000	2,9%	31.12.2012.g	60
6. Banka Srpske B. Luka	56817155901011153	170.001	5,0%	23.07.2015.g	24
U k u p n o		3.470.001			

Oročeni depoziti navedeni pod tačkom 1, 2 i 3, u ukupnom iznosu 2.500.000 KM, služe za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda, u skladu s odredbama Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 61/15), a preostali iznos, sem sredstava oročenih kod Banke Srpske (koja su neizvjesna), koristi se za pokriće tehničkih rezervi Društva.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Sredstva za rezervni fond biroa BiH	355.605
2.	Sredstva za fond za naknadu šteta biroa BiH – zeleni karton	138.739
3.	Dugoročni krediti za rješavanje stambenih pitanja	26.046
Ukupno		520.390

4.4. Zalihe i dati avansi

u KM

<i>Opis</i>	<i>31. 12. 2015. godine</i>	<i>31. 12. 2014. godine</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Materijal	4.678	2.485
2. Dati avansi	0	56.869
Ukupno	4.678	59.354

Ukupne zalihe, 4.678 KM, odnose se na zalihe stroge evidencije polisa osiguranja.

4.5. Kratkoročna potraživanja

U tabelarnom pregledu dato je stanje kratkoročnih potraživanja na 31. decembar 2015. i 2014. godine:

u KM

<i>Opis</i>	<i>2015. godina</i>			<i>2014. godina (Neto)</i>
	<i>Bruto</i>	<i>Ispravka</i>	<i>Neto</i>	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4 (2/3)</i>	<i>5</i>
Premije neživotnih osiguranja	429.330	188.776	240.554	315.033
Premija saosiguranja i reosiguranja	0	0	0	12.419
Ostali kupci u zemlji	983.422	980.036	3.386	24.734
Potraživanja iz specifičnih poslova	2.524.657	2.414.348	110.309	118.792
Druga potraživanja	76.828	33.869	42.959	111.042
Kratkoročni finansijski plasmani – ostala povezana pravna lica	20.517	0	20.517	31.881
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha namjenjena trgovanju	4.352	0	4.352	5.119
Ukupno	4,039.106	3.617.029	422.077	619.020

Premije neživotnih osiguranja – bruto

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Autoodgovornost	34.110
2.	Potraživanja po osnov ZK	1.352
3.	Potraživanja po osnovu PZO	1.042
4.	Kasko osiguranje	105.224
5.	Nezgode	41.657
6.	Imovinskih osiguranja od požara i prirodnih sila	144.707
7.	Ostala imovinska osiguranja	93.438
8.	Druga osiguranja	7.800
U k u p n o		429.330

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja u iznosu od 983.422 KM, odnose se na utuženu premiju 475.286 KM, utužena potraživanja po osnovu zakupa 354.751 KM, Kompaniju Dušanić Prnjavor 50.000 KM, EURO-EX Banja Luka 100.000 KM i ostala potraživanja 3.385 KM.

Potraživanja iz specifičnih poslova, 2.524.657 KM, odnose se na potraživanja po osnovu prava na regres.

Druga kratkoročna i ostala potraživanja u iznosu od 76.828 KM, odnose se na potraživanja za kamate i dividendu 18.754 KM, potraživanja od zaposlenih 49.809 KM i ostala potraživanja 8.265 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani-ostala povezana pravna lica u iznosu od 20.517 KM odnose se na dio dugoročnog finansijskog plasmana Krajina Krosu d.o.o. Banja Luka koji dospijeva do 12 mjeseci.

Ročna struktura potraživanja za premije – neživotna osiguranja i plasmana

Rb	Opis pozicije	Konto	Nedospjelo	I kategorija - dospjelo do 90 dana	II kategorija - dospjelo od 91 do 180 dana	III kategorija - dospjelo od 181 do 270 dana	IV kategorija - dospjelo preko 271 dan	Ukupno dospjela potraživanja	Ukupno potraživanja	Ispravka vrijednosti potraživanja	Stanje potraživanja - neto (iz bilansa)
1	2	3	4	5	6	7	8	9=(5+6+7+8)	10=(4+9)	11	12=(10-11)
1	Potr. po osnovu premije neživotnih osiguranja	201 dio 209	105.960	39.614	124.587	36.687	122.482	323.370	429.330	188.776	240.554
2	Ostali kupci i ostala potraživanja	207 dio 209	515	26.979	24.271	16.063	915.594	982.907	983.422	980.036	3.386
3	UKUPNO (1 do 2)	201	106.475	66.593.	148.858	52.750	1.038.076	1.306.277	1.412.752	1.168.812	243.940
4	Potr. po snovu specifičnih poslova	210 do 219	0	43.377	0	135.605	2.345.675	2.524.657	2.524.657	2.414.348	110.309
5.	Druga potraživanja	220 do 229	27.669	8.286	6.728	660	33.484	49.159	76.828	33.868	42.959
6.	Ukupno potraživanja (3+4+5)		134.144	118.256	155.586	189.015	3.417.235	3.880.093	4.014.237	3.617.029	397.208
7.	Kratkoročni finansijski plasmani – ostala povezana pravna lica	23 dio 239	20.517	0	0	0	0	0	20.517	0	20.517
8	Finansijska sredstva po fer vrijednosti	235 dio 239	4.352	0	0	0	0	0	4.352	0	4.352
9	Ukupno kratkoročni finansijski plasmani (7 + 8)		24.869	0	0	0	0	0	24.869	0	24.869
10	Sveukupno (6 + 9)		159.013	118.256	155.586	189.015	3.417.235	3.880.093	4.039.106	3.617.029	422.077

4.6. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

<i>u KM</i>		
<i>Opis</i>	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Transakcioni računi - domaća valuta	7.161.943	455.807
Transakcioni računi – strana valuta	192.428	1.532
Blagajna	394	231
U k u p n o	7.354.765	457.570

U strukturi novčanih sredstva na transakcionim računima u iznosu od 7.161.943 KM, nalaze se izdvojena sredstva za investicije u iznosu od 6.900.030 KM i novčana sredstva na računu kod Banke Srpske u iznosu od 68.313 KM koja nisu operativna zbog trenutnog statusa Banke.

4.7. Aktivna vremenska razgraničenja

<i>u KM</i>		
<i>Opis</i>	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
Unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja do jedne godine	770.806	1.332.403
Ostala AVR	33.847	19.022
U k u p n o	804.653	1.351.425

Unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja do jedne godine u iznosu od 770.806 KM, odnose se na troškove sprovođenja osiguranja (lična primanja službe preuzimanja osiguranja).

Društvo je u toku godine na osnovu presude nadležnog suda, a po Rješenju Agencije za osiguranje, ukinulo razgraničene troškove zakupa prostora na opremi osiguravača u iznosu od 1.034.863 KM.

4.8. Kapital

Ukupni kapital - neto imovina, na dan 31. decembar 2015. godine iznosi 11.333.241 KM.

<i>u KM</i>		
<i>Opis</i>	<i>31.12.2015. godine</i>	<i>31.12.2014. godine</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.Akcijski kapital	13.668.191	6.768.192
2.Rezerve iz dobiti	94.823	0
3.Revalorizacione rezerve	883.632	893.350
4.Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0	225.433
5.Gubitak do visine kapitala	3.313.405	1.268.959
-Gubitak ranijih godina	1.138.349	1.268.959
-Gubitak tekuće godine	2.175.056	0
U k u p n o (1 do 5)	11.333.241	6.618.016

U skladu sa izvršenom registracijom akcija 2. emisije – povećanje osnovnog kapitala emitenta kod Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka, Društvo je izvršilo knjiženje po osnovu povećanja akcijskog kapitala u iznosu od 6.899.999 KM na kontu 300 – Akcijski kapital.

U postupku vršenja revizije finansijskih izvještaja za 2015. godinu, ovlašćena lica Društva stavila su na uvid sljedeću dokumentaciju koja je služila kao osnov za knjiženje povećanja akcijskog kapitala:

a) Rješenje Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka br. 01-21094/15 od 29.12.2015. godine, u kome je navedeno da se registruju hartije od vrijednosti sa sljedećim podacima i karakteristikama:

- lokalna oznaka hartije: KROS-R-A

- broj hartija: 6.899.999

- nominalna vrijednost hartije: 1,00 KM

- ukupna nominalna vrijednost emisije: 6.899.999 KM

- redni broj i tip emisije: druga emisija – povećanje osnovnog kapitala, javna ponuda.

Po registraciji ove emisije ukupna vrijednost osnovnog kapitala emitenta iznosi 13.668.191 KM.

b) Rješenje Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske broj: 01-03-PE-484-7/15 od 25.12.2015. godine, prema kome je proglašena druga emisija akcija javnom ponudom uspješnom i ista upisana u Registar emitenata 25.12.2015. godine.

c) Rješenje Banjalučke berze A.D. Banja Luka broj: 03-785/15 od 29.12.2015. godine, u kome je navedeno:

- povećava se broj hartija od vrijednosti oznake KROS-R-A emitenta Krajina osiguranje a.d. Banja Luka, i to za 6.899.999 akcija pojedinačne nominalne vrijednosti 1,00 KM,

- novi broj hartija od vrijednosti iznosi 13.668.191 akcija pojedinačne nominalne vrijednosti 1,00 KM.

d) Izvještaj Centralnog registra hartija od vrijednosti AD Banja Luka za Skupštinu akcionara na dan 09.01.2016. godine, u kome je navedeno:

- ukupan broj akcija oznake KROS-R-A iznosi 13.668.191,

- ukupna vrijednost osnovnog kapitala iznosi 13.668.191 KM.

Napomena:

I. Postupak upisa povećanja akcijskog kapitala u sudski registar od strane Društva, kao i nalog za korekciju finansijskih izvještaja za 2015. godinu, koja se odnosi na bilansnu poziciju Akcijski kapital, izdat od Agencije za osiguranje Republike Srpske, objašnjen je u *Napomeni broj: 15.*

2. Na izvodu Komercijalne banke A.D. Banja Luka broj: 1 od 22.12. 2015. godine (namjenski račun II emisije redovnih akcija) iskazana su novčna sredstava u iznosu od 6.899.999 KM.

U posebnom dijelu Izvoda „Promjene“ naznačena je svrha i iznos doznake:

- uplata za kupovinu akcija II emisije – NEVEEN AGGARWAL u iznosu od 3.454.922 KM,
- uplata za kupovinu akcija II emisije – NEETE GUPTA u iznosu od 3.454.922 KM.

Revalorizacione rezerve smanjene su za 9.718 KM u odnosu na početno stanje, po osnovu obračuna amortizacije.

Na osnovu Odluke Skupštine akcionara o raspodjeli ostvarene dobiti iz ranijih godina, neraspoređena dobit u iznosu od 225.433 KM raspoređena je za pokriće gubitka iz ranijih godina.

Društvo je na osnovu presude vezano za Rješenje Agencije za osiguranje broj: 03-30-1-3/13, primjenom MRS 8 ispravilo grešku iz 2013. godine, tako da je nakon ispravke iskazalo gubitak iz prethodnog perioda sa stanjem na dan 01.01.2015. godine u iznosu od 1.268.959 KM. U skladu sa naprijed navedenim, izvršena je ispravka i bilansnih pozicija:

- Unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja, nakon ispravke nije iskazana vrijednost sa stanjem na dan 01.01.2015. godine,
- Obaveze za porez iz rezultata, nakon ispravke iskazana je vrijednost sa stanjem na dan 01.01.2015. godine u iznosu od 285.551 KM.

Pregled promjena po osnovu ispravke

<i>Konto</i>	<i>Opis</i>	<i>Početno stanje 01.01.2015. godine – prije krekcije</i>	<i>Početno stanje 01.01.2015. godine – nakon krekcije</i>	<i>Razlika</i>
	<i>Aktiva</i>			
2740	Unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja	1.034.863 KM		1.034.863 KM
	<i>Ukupno</i>	<i>1.034.863 KM</i>		<i>1.034.863 KM</i>
	<i>Pasiva</i>			
3500	Gubitak ranijih godina	130.610 KM	1.268.959 KM	1.138.349 KM
4740	Obaveze za porez iz rezultata	182.065 KM	285.551 KM	103.486 KM
	<i>Ukupno</i>	<i>51.455 KM</i>	<i>-983.408 KM</i>	<i>1.34.863</i>

4.9. Dugoročna rezervisanja

<i>Opis</i>	<i>u KM</i>	
	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	56.987	61.068
Ostala dugoročna rezervisanja – sudski sporovi	105.721	0
U k u p n o	<i>162.708</i>	<i>61.068</i>

Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih u iznosu od 56.987 KM, čine rezervisanja prema zahtjevima MRS - 19 *Primanja zaposlenih*, utvrđena aktuarskim tehnikama procjenjivanja za otpremnine kod odlaska u penziju i jubilarne nagrade zaposlenih u Društvu, po obračunu ovlaštenog aktuara Maje Čuković.

Rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 105.721 KM, su rezervisanja po procjeni advokata Sajića za tužbu Boske.

4.10. Dugoročne obaveze

Struktura iskazanih dugoročnih obaveza data je u tabelarnom pregledu:

<i>Opis</i>	<i>u KM</i>	
	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Dugoročni krediti	46.838	181.254
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	1.589	11.506
U k u p n o	48.427	192.760

Obaveze po dugoročnom kreditu u iznosu od 46.838 KM, odnose se na obaveze po Ugovoru o kreditu, zaključenim sa Novom bankom Banja Luka, broj 0773120024 od 05.04.2012. godine, za obrtna sredstva, na period otplate 60 mjeseci i sa kamatnom stopom 7,00% godišnje.

4.11. Kratkoročne obaveze

<i>Opis</i>	<i>u KM</i>	
	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Kratkoročne finansijske obaveze	540.191	660.215
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	224.296	0
Obaveze po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja	17.551	20.124
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	166.814	157.151
Druge obaveze iz poslovanja	373.009	417.917
Obaveze za poreze, doprinose i druge krat. Obaveze	28.527	49.146
Obaveze za porez iz rezultata	181.985	285.550
Pasivna vremenska razgraničenja	9.663.330	8.490.287
Kratkoročne obaveze – ukupno	11.195.703	10.080.390

Kratkoročne finansijske obaveze

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Kratkoročni krediti	396.427
1.1.	Sberbank a.d. B. Luka (Overdraft kredit)	100.000
1.2	Nova banka a. d. B. Luka (Overdraft kredit)	96.427
1.3.	Banka Srpske B. Luka	200.000
2.	Dio dugoročnih finansijskih obaveza koje dospijevaju do god. dana	143.764
3.	Ukupno (1+2)	540.191

Dio dugoročnih finansijskih obaveza koje dospijevaju u periodu do godinu dana u iznosu 143.764 KM, odnosi se na dio dugoročnih obaveza po osnovu dugoročnih kredita (134.209) i dio obaveza po finansijskom lizingu (9.555).

Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Obaveze za štete – nezgode	35.919
2.	Obaveze za štete – putno zdravstveno osiguranje	3.176
3.	Obaveze za štete – osiguranje od požara	1.413
4.	Obaveze za štete – AO za štetu trećim licima	73.788
5.	Obaveze po štetama – ZOIL	110.000
	Ukupno	224.296

Obaveze po osnovu premija za saosiguranje i reosiguranje

Društvo nije izmirilo obaveze za premiju saosiguranja u zemlji iznosu 6.921 KM i premiju reosiguranja u inostranstvu 10.630 KM.

Obaveze po osnovu bruto zarada i naknada zarada

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Neto plate	76.115
2.	Topli obrok	15.594
3.	Regres	5.021
4.	Ostale obaveze po osnovu ličnih primanja	863
5.	Porez na plate i naknade plata	9.709
6.	Doprinosi na plate i naknade plata	59.512
	U k u p n o	166.814

Obaveze po osnovu bruto zarada i naknada u ukupnom iznosu 166.814 KM, odnose se na obaveze po osnovu neisplaćenih ličnih primanja za decembar 2015. godine.

Druge obaveze iz poslovanja

<i>u KM</i>		
Red. broj	Opis	Iznos
1.	Obaveze prema članovima Upravnog i Nadzornog odbora	2.612
2.	Obaveze prema fizičkim licima – naknade po ugovorima	38.419
3.	Obaveze prema dobavljačima	239.312
4.	Obaveze prema regulatornim organima	78.270
5.	Ostale obaveze	14.396
Ukupno		373.009

Obaveze prema fizičkim licima u iznosu od 38.419 KM, odnose se na obaveze za zakup poslovnih prostora 35.700 KM i druge obaveze 2.719 KM.

Obaveze prema dobavljačima u iznosu 239.312 KM, odnose se na obaveze po osnovu nabavke robe i usluga od dobavljača u zemlji (238.511 KM) i dobavljača u inostranstvu (801 KM).

Obaveze prema regulatornim organima i tijelima, 78.270 KM, odnose se obaveze prema Bosna reosiguranje d.d. Sarajevo, Biro ZK BiH, Agencija za osiguranje RS i Zaštitni fond RS.

Ostale obaveze u iznosu od 14.396 KM, odnose se na obaveze po obustavama iz plata za decembar 2014. godine.

Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze

<i>u KM</i>		
Red. broj	Opis	Iznos
1.	Obaveze za porez na dodatu vrijednost	2.954
2.	Obaveze za doprinose koji terete troškove (vodoprivreda, šume, PPZ i dr.)	20.527
3.	Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	5.046
4.	Ukupno	28.527

Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 5.046 KM, odnose se na poreze i doprinose na naknade za privremene i povremene poslove, porez na zakup, porez na naknade po osnovu ugovora o djelu i druge dažbine.

Obaveze za porez iz rezultata

Obaveza za porez na dobit iznosi 181.985 KM.

4.12. **Pasivna vremenska razgraničenja**

u KM

<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>	
	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Prenosne premije neživotnih osiguranja	4.906.608	4.722.241
Prenosna premija saosigurana i reosiguranja	0	17.798
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	4.645.854	3.570.064
Druga pasivna vremenska razgraničenja	110.868	180.184
Ukupno:	9.663.330	8,490.287

Prenosna premija neživotnih osiguranja

Društvo ima Pravilnik o formiranju i načinu obračunavanja prenosnih premija, koji je usvojio Upravni odbor Društva 24.05.2007. godine, a uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuara Društva. Za sve vrste osiguranja Društvo je obračunalo prenosnu premiju primjenom softvera za obračun prenosne premije po metodi *Pro Rata Temporis*.

Rezervisanja za prenosne premije

u KM

<i>Opis</i>	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
	<i>2</i>	<i>3</i>
Prenosna premija ostalih osiguranja	423.502	426.831
Prenosna premija auto-odgovornosti	4.483.106	4.295.410
Ukupno:	4.906.608	4.722.241

Rezervisanja za štete neživotnog osiguranja

Društvo ima Pravilnik o formiranju i načinu obrazovanju rezervacija za štete. Pravilnik je usvojio Upravni odbor 21.02.2012. godine, a uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuara Društva.

Društvo je na dan 31.12.2015. godine iskazalo sljedeći iznos rezervi za štete po vrstama rezervisanja:

u KM

<i>Opis</i>	<i>31.12.2015. godina</i>	<i>31.12.2014. godina</i>
	<i>2</i>	<i>3</i>
Rezerve za nastale neprijavljene štete	1.357.434	861.117
Rezerve za nastale prijavljene štete imovine	47.322	20.566
Rezerve za nastale prijavljene štete saobraćaja	783.306	963.231
Rezerve za štete po sudskim sporovima	1.157.183	1.084.303
Kapitalizirane rente	1.196.066	348.924
Kapitalizirane rente ZOIL-a	74.795	72.915
Rezerve za štete po sudskim sporovima ZOIL-a	29.748	219.008
Rezervisane štete – ukupno	4.645.854	3.570.064

Rezerve za nastale neprijavljene štete iznose 1.357.434 KM ili 29,22%, a rezerve za nastale prijavljene štete 3.288.420 ili 70,78%.

Druga pasivna vremenska razgraničenja

Druga pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 110.868 KM, odnose se na rezervisanja za preventivu. Pravilnik o preventivi usvojio je Nadzorni odbor Društva 18.11.2013. godine, uz prethodno pribavljeno pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuara.

4.13. Poslovni prihodi

u KM

<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>	
	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	9.801.566	9.664.363
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	20.985	7.359
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	612.768	561.805
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i slično	6.368	7.924
Drugi poslovni prihodi	903.874	612.932
Ukupno	11.345.561	10.854.383

Prihodi od premije osiguranja

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Prihodi od premije osiguranja od nezgode i zdravstvenog osig.	383.848
2.	Prihodi od premije autoodgovornosti	8.744.117
3.	Prihodi od premije kasko osiguranja	282.345
4.	Prihodi od osiguranja imovine i osiguranja od odgovornosti	372.963
5.	Prihodi od premije saosiguranja	18.293
Ukupno		9.801.566

Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta neživotnih osiguranja

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta	404.384
2.	Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta – ZOIL	208.384
Ukupno		612.768

Drugi poslovni prihodi

Red. broj	Opis	u KM	
		Iznos	
1.	Prihodi od regresa	634.802	
2.	Prihodi od zakupa nekretnina, investicionih nekretnina i opreme	175.002	
3.	Prihodi od ZK	92.536	
4.	Ostali prihodi	1.534	
Ukupno:		903.874	

4.14. Poslovni rashodi

Opis	u KM	
	Iznos	
	2015. godina	2014. godina
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.Funkcionalni rashodi	5.616.629	3.667.432
1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i finansijske doprinose	310.914	266.155
1.2. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	5.305.715	3.401.277
2. Troškovi sprovođenja osiguranja	7.377.344	6.899.876
2.1. Amortizacije i rezervisanja	112.008	197.682
2.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	4.149.601	4.367.095
2.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.115.735	2.335.099
Ukupno	12.993.973	10.567.308

4.14.1. Funkcionalni rashodi

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Red. broj	Opis	u KM	
		Iznos	
1.	Doprinos za preventivu	16.636	
2.	Vatrogasni doprinos	4.538	
3.	Doprinos zaštitnom fondu	182.420	
2.	Troškovi Agencije za osiguranje Republike Srpske	102.448	
3.	Naknade za finansiranje ombudsmena Republike Srpske	4.872	
Ukupno		310.914	

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Naknada šteta iz osiguranja nezgoda i PZO	428.534
2.	Naknada šteta osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa i udjeli u štetama	2.861.254
3.	Naknada šteta po osnovu imovinskog i drugih vrsta neživotnog osiguranja	35.093
4.	Rashodi po osnovu premija saosiguranja i reosiguranja	19.022
5.	Provizija iz poslova reosiguranja	273.253
6.	Rezervisanja za štete	1.688.559
Ukupno		5.305.715

4.14.2. Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi amortizacije

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Troškovi amortizacije građevinskih objekata	58.405
2.	Troškovi amortizacije opreme	45.536
3.	Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	8.067
Ukupno		112.008

Troškovi materijala, goriva i energije

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Troškovi kancelarijskog i dr. Materijala	41.272
2.	Troškovi goriva i maziva	71.170
3.	Troškovi električne energije	35.731
4.	Ostali materijalni troškovi	18.461
Ukupno		166.634

Troškovi provizija

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Troškovi naknada provizija i tehničkih pregleda	26.908
2.	Ostala provizija	7.954
2.	Troškovi tehničkih pregleda	2.890
Ukupno		37.752

Troškovi proizvodnih usluga

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Troškovi tekućeg održavanja	21.034
2.	Troškovi PTT usluga	73.052
4.	Troškovi zakupnina poslovnih prostora (pravna lica)	121.537
5.	Troškovi zakupnina (vozila)	2.394.063
6.	Troškovi zakupa poslovnih prostora (fizička lica)	490.761
7.	Ostali troškovi proizvodnih usluga	106.522
Ukupno		3.206.969

Troškovi zakupa poslovnog prostora, priznati su na osnovu ugovora o zakupu na osnovu faktura dobavljača za izvršene usluge zakupa.

Troškovi zakupnina (vozila) koji iznose 2.394.063 KM, obuhvataju troškove zakupa prostora na opremi osiguravača za isticanje reklame kod osiguranja autoodgovornosti. Društvo je u toku godine, prilikom zaključenja polise osiguranja, sklapalo ugovore o zakupu prostora za isticanje reklame na vozilu sa fizičkim i pravnim licima (reklamne naljepnice) i na osnovu istih vršilo isplate po osnovu zakupa. Na ovaj način, Društvo je na posredan način odobravalo popuste na polise autoodgovornosti, odnosno vršilo povrat dijela premije.

Troškovi reklame i propagande:

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Troškovi reklame – ugovori	37.516
2.	Troškovi reklame	179.542
3.	Troškovi reklame – posrednika	1.640
4.	Troškovi za poklone	5.000
5.	Troškovi sponzorstva	12.800
Ukupno:		236.498

Nematerijalni troškovi

u KM

Red. broj	Opis	Iznos
1.	Troškovi reprezentacije	43.356
2.	Troškovi premije osiguranja	5.556
3.	Troškovi platnog prometa i članarina	36.379
4.	Troškovi neproizvodnih usluga	141.687
5.	Ostali nematerijalni troškovi poslovanja	172.253
Ukupno		399.231

Troškovi neproizvodnih usluga koji iznose 141.687 KM, obuhvataju troškove revizije, vještačenja i arbitraže (33.357 KM), troškove advokatskih usluga (78.319 KM), troškove

stručnih usavršavanja (6.793 KM), troškove notarskih usluga (5.520 KM) i druge troškove (17.698 KM).

Ostali nematerijalni troškovi koji iznose 172.252 KM, obuhvataju troškove administrativnih, sudskih i drugih taksi (85.582 KM), troškove članarina (79.027 KM) i druge troškove (7.643 KM).

Troškovi poreza i doprinosa

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Porez na imovinu	9.204
2.	Vodni doprinos	1.359
3.	Protivpožarna zaštita	29.458
4.	Doprinos za šume	8.248
5.	Komunalne, republičke i druge takse	54.248
Ukupno		102.517

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Troškovi bruto zarada zaposlenih	2.290.533
2.	Troškovi toplog obroka	335.711
3.	Troškovi regresa	99.507
4.	Troškovi zapošljavanja invalida rada	1.805
5.	Ostali troškovi zarada i naknada zarada	16.079
Ukupno		2.743.635

Ostali lični rashodi i naknade

u KM

<i>Red. broj</i>	<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1.	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	60.984
2.	Troškovi po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	20.588
3.	Troškovi naknade članovima Nadzornog odbora	72.315
4.	Drugi lični rashodi i naknade	218.213
Ukupno		372.100

Drugi lični rashodi i naknade koji iznose 218.213 KM, obuhvataju naknade za prevoz (30.833 KM), troškove otpremnina (84.171 KM), naknade za korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe (49.113 KM), troškove dnevnica za službeno putovanje (11.009 KM), poklone radnicima (11.700 KM) i ostale troškove (31.387 KM).

4.15. Finansijski prihodi

<i>u KM</i>		
<i>Opis</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Finansijski prihodi matičnih, zavisnih pravnih lica i ostalih pravnih lica	315	123
Prihodi od kamata	192.456	238.986
Pozitivne kursne razlike	246	0
Ostali finansijski prihodi	18.744	12.826
Ukupno - Finansijski prihodi	211.761	251.935

4.16. Finansijski rashodi

<i>u KM</i>		
<i>Opis</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim licima	17.509	51.917
Zatezne kamate	71.487	5.671
Rashodi kamata po kreditima	60.272	73.109
Negativne kursne razlike	367	841
Ostali finansijski rashodi	186.639	20.368
Ukupno	336.274	151.906

Ostali finansijski rashodi koji iznose 186.639 KM, obuhvataju rashode po sudskim presudama i sudskim taksama.

4.17. Ostali prihodi

<i>u KM</i>		
<i>Opis</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Naplaćena otpisana potraživanja	219.893	284.806
Prihodi od otkupa šteta	4.194	3.127
Ostali prihodi	1.703	2.012
U k u p n o	225.790	289.945

Naplaćena otpisana potraživanja koja iznose 219.893 KM, obuhvataju prihode od naplaćenih ispravljenih potraživanja po osnovu regresa (16.231 KM), naplaćena otpisana potraživanja - po pravilniku (195.112 KM) i prihode od otpisa ostalih obaveza (8.550 KM).

4.18. Ostali rashodi

u KM

<i>Opis</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Gubici po osnovu rashodovanja opreme	5.345	2.808
Rashodi po osnovu otpisa i ispravke potraživanja	429.236	553.998
Ostali nepomenuti rashodi	13.938	34.412
U k u p n o	448.519	591.218

Ostali rashodi koji iznose 13.938 KM, odnose se na povrat za neiskorišćeni dio premija (8.240 KM) i na plaćene kazne (5.698 KM).

4.19. Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

u KM

<i>Opis</i>	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	0	1.239.377
-Investicione nekretnine - građevinski objekti		964.831
-Investicione nekretnine – zemljište		180.531
-Investicione nekretnine – oprema		92.894
-Ostali prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		1.121
2. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	110.621	894.538
-Investicione nekretnine - građevinski objekti	85.172	870.251
-Investicione nekretnine – zemljište	0	23.568
-Investicione nekretnine – oprema	25.449	719
3.Dobitek/gubitak od usklađivanja vrijednosti imovine(1-2)	(110.621)	344.839

4.20. Finansijski rezultat

u KM

<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>		<i>Indeks</i>
	<i>2015. godina</i>	<i>2014. godina</i>	
Poslovni prihodi	11.345.561	10.854.383	104,5
Poslovni rashodi	12.993.973	10.567.308	122,9
Poslovni dobitak/gubitak	(1.648.412)	287.075	-
Finansijski prihodi	211.761	251.935	84,3
Finansijski rashodi	336.274	151.906	221,3
Dobitak/gubitak redovne aktivnosti	(1.772.925)	387.104	-
Ostali prihodi	225.790	289.945	77,8
Ostali rashodi	448.519	591.218	75,8
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	0	1.239.377	-

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	110.621	894.538	12,3
Dobitak prije oporezivanja	(2.106.275)	430.670	-
Poreski rashodi	181.985	214.955	84,6
Neto dobitak/gubitak tekuće godine	(2.288.260)	215.715	-
Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	9.718	9.718	100,0
Ukupan neto dobitak	(2.278.542)	225.433	-
Broj izdatih akcija	13.668.191	6.756.365	202,3
Dobitak/gubitak po akciji	(0,167)	0,032	-

Poreski rashodi za 2015. godinu u obrascu Bilans uspjeha za 2015. godinu, koji iznose 181.985 KM iskazani su u većem iznosu za 103.486 KM. Navedena razlika predstavlja obavezu na porez iz rezultata iz prethodnog perioda, a ista je iskazana na bilansnoj poziciji Obaveze za porez iz rezultata (konto: 474).

Umanjenjem poreskih rashoda za iznos od 103.486 KM, ukupan neto gubitak za 2015. godinu iznosi 2.175.056 KM što odgovara iznosu na bilansnoj poziciji Gubitak tekuće godine u obrascu Bilans stanja na dan 31.12.2015. godine.

	<i>Iznos</i>
<i>Podaci u Obrascu Bilans uspjeha (tekuća godina)</i>	
1. Poreski rashodi	181.985 KM
2. Umanjenje poreskih rashoda iz prethodnog perioda	103.486 KM
3. Poreski rashodi nakon ispravke (1-2)	78.499 KM
4. Ukupan neto gubitak	2.278.542 KM
5. Konačan neto gubitak (4-2)	2.175.056 KM
<i>Podaci u Obrascu Bilans stanja (tekuća godina)</i>	
6. Gubitak tekuće godine	2.175.056 KM

Dobici utvrđeni direktno u kapitalu u iznosu od 9.718 KM, odnose se na dobitke po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima.

4.21. Tehničke rezerve, minimalni garantni fond i troškovi sprovođenja osiguranja

4.21.1. Tehničke rezerve

Tehničke rezerve Društva na dan 31. 12. 2015. godine iznose 9.552.462 KM, a sastoje se od:

<i>u KM</i>		
<i>Redni broj</i>	<i>Pozicija</i>	<i>Iznos</i>
1.	Rezerve za prenosne premije	4.906.608
2.	Rezerve za štete	4.645.854
3.	Ukupne tehničke rezerve	9.552.462

Rezervacije za štete u iznosu od 4.645.854 KM, sastoje se od:

- rezervacija za nastale prijavljene štete.....	2.406.692 KM,
- rezervacija za nastale neprijavljene štete.....	1.350.681 KM,
- rezervacije za rentne štete	869.694 KM,
- troškova obrade šteta.....	18.787 KM.

4.21.2. Ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi

Plasman sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda Društva regulisan je Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda.

Prema priloženom obrascu US1, Društvo je na dan 31.12.2015. godine, sredstva za pokriće tehničkih rezervi angažovalo u namjene propisane članom 5. Pravilnika u slijedeće oblike ulaganja:

Pregled stanja ulaganja sredstava za pokriće tehničke rezerve (skraćeni obrazac US-1)¹

R/b	Vrsta (oblik) ulaganja	Dozvoljeni %	Ukupno uloženi iznos (u KM)	Ostvareni %
1.	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, RS, FBiH, Distrikt Brčko, Centralna Banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Inves.-razvojnoj banci RS	bez ograničenja	4.351	0,05%
2.	Nekretnine i druga prava na nekretninama (prava građenja, pravo korišćenja i sl.)	do 40%, a u jednu nekretninu odnosno u više nekretnina koje su međusobno povezane tako da čine jednu cjelinu do 20%	3.820.985	40,00%
3.	Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH	do 50%, a u jednu banku do 20%	600.000	6,28%
4.	Sredstva na računima društva za osiguranje	do 10%, a u jednu banku do 5%	863.991	9,04%
5.	Sredstva u rezervnom fondu i fondu za naknadu šteta Biroa zelene krte BiH	Do visine iznosa obračunatih rezervi za štete po zelenoj karti	138.740	1,45%
I	UKUPNO		5.428.067	56,82 %
	Tehničke rezerve na dan 31.12.2015.		9.552.462	100,00%

Na osnovu podataka koje je Društvo prikazalo na obrascu US1 može se konstatovati da Društvo nema dovoljan iznos plasiranih sredstava za pokriće tehničkih rezervi, odnosno da nedostaju značajna sredstva za pokriće tehničkih rezervi. Od obračunatih tehničkih rezervi u vrijednosti od 9.552.462 KM pokrivena su sredstva u iznosu od 5.428.067 ili 56,82%. Nedostatak sredstava za pokriće tehničkih rezervi iznosi 4.124.395 KM u apsolutnom iznosu ili 43,18%.

¹ Preuzeto iz mišljenja ovlaštenog aktuara o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda „Krajina osiguranja“ a.d. Banja Luka na dan 31.12.2015. godine.

Prema analitičkim podacima o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi, Društvo je sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulagalo u sljedeće oblike:

Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, RS i CB BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske i člana 5. stav 1. tačka 1. Pravilnika

Naziv emitenta	Oznaka HOV	Količina	Nabavna vrijednost	Tržišna vrijednost	Prihod od kamate	Datum dospijeca
Obveznice RS dobavljačima 2	RSOD-O-B	7.674	7.674	4.351	0	13.12.2023.

Ukupno pokriće tehničkih rezervi obveznicama Republike Srpske iznosi 0,05%.

Nekretnine i druga prava na nekretninama (prava građenja, pravo korišćenja i slično)

Nekretnine i druga prava na nekretninama	Datum uknjižbe u ZK	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan	Prihod po osnovu zakupa	Naziv zakupca
Gradiška TP	01.12.2008.	729.853	627.535	29.632	Krajina Kros d.o.o.
Kozarska Dubica TP	04.11.2008.	650.954	571.905	19.755	Krajina Kros d.o.o.
Banja Luka TP	30.06.2009.	657.772	620.472	19.755	Krajina Kros d.o.o.
Gradiška-Zgrada SO	29.04.2011.	1.999.376	1.856.871	47.027	SO Gradiška
PO Veselina Masleše Banja Luka	01.05.2012.	910.985	863.522	31.189	Ideal Petrol
UKUPNO		4.948.940	4.540.305	147.358	

U navedeni tabelarni pregled nisu uključena dva objekta: TP Novi Grad (319.757 KM) i TP Prijedor (722.584 KM) koji su založeni kao hipoteka za obezbjeđenje otplate kredita prema bankama. Zato ove investicione nekretnine ne služe kao sredstva za pokriće tehničkih rezervi čime je ispoštovan član 9. stav 7. Pravilnika.

Za pokriće tehničkih rezervi priznat je samo dio vrijednosti investicionih nekretnina u skladu sa članom 11. stav 1. tačka 11. Pravilnika, tj. 40% od utvrđenih tehničkih rezervi. Kao sredstva za pokriće tehničkih rezervi uzete su sljedeće investicione nekretnine: TP Gradiška (627.535 KM), TP Banja Luka (620.472 KM), TP Kozarska Dubica (571.905 KM), poslovni objekat u ulici Veselina Masleše (863.522 KM) i zgrada SO u Gradišci (1.856.871). Njihova ukupna vrijednost iznosi 4.540.305 KM, s tim da se za pokriće tehničkih rezervi priznaje iznos od 3.820.985 KM. Za pokriće tehničkih rezervi nije priznata vrijednost investicione nekretnine u Gradišci u cijelosti, već iznos od 1.137.551 KM.

Pojedinačno učešće svake investicione nekretnine kao sredstva za pokriće tehničkih rezervi je u skladu sa gore navedenim članom Pravilnika, tj. ne prelazi dozvoljenih 20%.

Društvo za svaku investicionu nekretninu koju je klasifikovao kao sredstvo za pokriće tehničkih rezervi vodi dosije sa dokumentima u skladu sa članom 16. Pravilnika (tj. posjeduje zemljišnoknjižni izvadak, posjedovni list, polis osiguranja, procjenu vrijednosti nekretnine od strane ovlaštenog procjenitelja i drugo).

Sve investicione nekretnine koje služe kao sredstvo za pokriće tehničkih rezervi su izdate u zakup, što je u skladu sa odredbama člana 9. stav 1. tačka 13. Pravilnika, odnosno obezbjeđena je sigurnost budućih priliva. Prihod po osnovu zakupnina investicionih nekretnina koje služe za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2015. godine iznosi 147.358 KM.

Oročeni depoziti kod banaka u Republici Srpskoj, odnosno BiH

<i>Naziv banke</i>	<i>Datum zaključenja ugovora o oročenom depozitu</i>	<i>Period oročenja u mjesecima</i>	<i>Broj Ugovora o oročenom depozitu</i>	<i>Iznos oročenih sredstava (u KM)</i>	<i>Kamatna stopa</i>
Nova banka a.d.	31.12.2012. godine	60	42651	600.000	2,90%
Banka Srpske	10.02.2014. godine	36	568171559010 1153	170.001	5,00%%
Banka Srpske	10.01.2014. godine	36	568163557025 5151	200.000	5,00%
UKUPNO				970.001	

Ukupno pokriće tehničkih rezervi oročenim depozitima kod banaka iznosi 6,28%.

Sredstva oročena kod Banke Srpske u iznosu od 370.001 KM, nisu uzeta kao sredstva za pokriće tehničkih rezervi jer su sredstva blokirana.

Društvo je u svim ugovorima o oročenim depozitima unijelo odredbu kojom se definiše namjena oročenog depozita, odnosno da se oročeni depoziti koriste isključivo za pokriće tehničkih rezervi i da se u druge svrhe ne mogu koristiti. Društvo nije prekoračilo ulaganje sredstava u oročene depozite ni u ukupnom iznosu, kao ni visinu pojedinačnog ulaganja što je u skladu sa članom 11. stav 1. tačka 11. Pravilnika. Po osnovu oročenih depozita ostvareni prihod od kamata iznosi 28.601 KM.

Sredstva na računima društva za osiguranje:

Ukupna sredstva Društva na računima kod banaka na dan 31. 12. 2015. godine iznosila su 7.354.765 KM. Od tog iznosa na posebnom računu kod Komercijalne banke nalazio se iznos od 6.900.030 KM, od druge emisije akcija namijenjen investiranju.

Na dan 31.12.2015. godine za pokriće tehničkih rezervi priznata su sredstva na računima Društva u iznosu od 863.991 KM, u skladu sa članom 11. stav 1. tačka 14. Pravilnika.

Društvo je za pokriće tehničkih rezervi koristilo sredstva do visine fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte BiH, koji se odnosi na iznos obračunatih rezervi za štete po zelenoj karti u iznosu od 138.740 KM.

Ukupno pokriće tehničkih rezervi sredstvima na računima Društva iznosi 9,04% i sredstvima Biroa zelene karte 1,45%.

U svim vrstama ulaganja nema prekoračenja limita, kako u ukupnom iznosu, tako ni kod pojedinačnih ulaganja.

4.21.3. Minimalni garantni fond

Minimalni garantni fond za poslove neživotnih osiguranja kojima se Društvo bavi iznosi 5.000.000,00 KM. Prema tome, za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda za poslove neživotnih osiguranja potrebno je 2.500.000,00 KM, koliko Društvo i ima pokriveno. Ova sredstva su u potpunosti pokrivena depozitima u domaćim bankama:

<i>Banka</i>	<i>Datum zaključenja ugovora o kreditu</i>	<i>Period oročenja u mjesecima</i>	<i>Broj ugovora</i>	<i>Iznos (u KM)</i>	<i>Kamatna stopa</i>
Sberbank	26.12.2015.	36	567151557010195323	1.600.000	3,20%
Unicredit bank	30.12.2015.	36	80/15	600.000	2,30%
Nova banka	18.12.2015.	36	1001146463	300.000	2,40%
UKUPNO				2.500.000	

Ukupan prihod od kamata u 2015. godini, koji se odnosio na oročene depozite koji služe za pokriće 50% minimalnog garantnog fonda iznosio je 141.220 KM.

4.21.4. Režijski dodatak i troškovi sprovođenja osiguranja

<i>Šifra osiguranja</i>	<i>VRSTA OSIGURANJA</i>	<i>Troškovi sprovođenja osiguranja</i>	<i>Dozvoljeni režijski dodatak</i>	<i>Udio troškova sprovođenja osiguranja u režijskom dodatku</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=3/4</i>
01	Osiguranje nezgode	245.460,26	99.360,12	247,04%
02	Zdravstveno osiguranje	14.357,01	5.811,59	247,04%
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	190.513,93	77.118,34	247,04%
07	Osiguranje robe u prevozu	2.161,61	875,00	247,04%
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	176.760,27	71.550,98	247,04%
09	Osiguranje ostalih šteta na imovini	96.983,88	39.258,21	247,04%
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	6.638.029,84	2.687.015,22	247,04%
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	13.077,21	5.293,54	247,04%
	UKUPNO	7.377.344,01	2.986.283,00	247,04%

Dozvoljeni režijski dodatak iznosi 2.986.283 KM. Troškovi sprovođenja osiguranja su 7.377.344 KM i veći su za 4.391.061 KM ili 247,04% od dozvoljenog režijskog dodatka, što je svakako imalo negativne posljedice na ostvareni rezultat poslovanja Društva, a samim tim indirektno i na visinu kapitala i garantnog fonda Društva.

U narednom periodu, Društvo bi moralo da obrati pažnju na smanjenje troškova sprovođenja osiguranja, budući da je značajan dio ovih troškova pokriven iz sredstava tehničke premije, tako da dolazi do nenamjenskog trošenja tehničke premije osiguranja.

4.21.5. Konačna ocjena mišljenja Ovlašćenog aktuara

Saglasno članu 7. i 10. Odluke o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/07) i na osnovu svega što je naprijed izloženo, ovlašćeni aktuar daje **konačno negativno mišljenje** na tromjesečni izvještaj o ulaganjima sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda na dan 31. 12. 2015. godine. Ovo mišljenje se zasniva na sljedećim činjenicama:

- Minimalni garantni fond Društva na dan 31.12.2015. godine iznosi 5.000.000 KM. Društvo je sredstva 50% minimalnog garantnog fonda (2.500.000) uložilo u oročene depozite i time ispunilo zahtjeve iz člana 18. Pravilnika.
- Tehničke rezerve na dan 31.12.2015. godine iznose 9.552.462 KM. Društvo je obezbijedilo ukupno 5.428.067 KM ili 56,82% sredstava za pokriće tehničkih rezervi, odnosno nedostatak sredstava za pokriće tehničkih rezervi iznose 4.124.395 KM u apsolutnom iznosu ili 43,18%.
- Treba imati na umu da je dokapitalizacija urađena krajem godine, i da Društvo objektivno nije bilo u mogućnosti u kratkom periodu uložiti sredstva u skladu sa Pravilnikom. Novčana sredstva u iznosu od 6.899.999 KM od II emisije redovnih akcija se nalaze na računu kod poslovne banke Društva na dan 31.12.2015. godine. Ovlašćeni aktuar konstatuje da Društvo raspolaže dovoljnim iznosom sredstava za potpuno pokriće tehničkih rezervi, te u narednom periodu Uprava Društva treba da uloži dodatne napore da izvrši njihovu prealokaciju u druge oblike propisane Pravilnikom, vodeći računa o disperziji i ograničenjima ulaganja kao i o principima sigurnosti, utrživosti i isplativosti ulaganja.

U postupku vršenja revizije, nezavisni revizor se u razumnoj mjeri uvjerio u pouzdanost podataka koji su bili osnov obračunavanja i iskazivanja pozicija na koje je ovlašćeni aktuar dao svoje mišljenje.

5. ANALIZA BILANSA TOKOVA GOTOVINE

Sintetizovan pregled tokova gotovine je dat u narednoj tabeli:

	<i>u KM</i>
<i>Opis</i>	<i>Iznos</i>
1. Priliv gotovine iz poslovne aktivnosti	10.712.654
2. Odliv gotovine iz poslovne aktivnosti	10.845.406
3. Neto priliv/odliv gotovine iz poslovne aktivnosti (1 – 2)	(132.752)
4. Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	478.230
5. Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	111.721
6. Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (4 – 5)	366.509
7. Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	9.023.129
8. Odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	2.359.691
9. Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (7 – 8)	6.663.438
10. Neto priliv/odliv gotovine (-3 + 6 + 9)	6.897.195
11. Gotovina na početku godine	457.570
12. Gotovina na kraju godine (10 + 11)	7.354.765

Društvo je u toku godine ostvarilo pozitivan gotovinski tok u iznosu od 6.897.195 KM .

6. ANALIZA NAPOMENA UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Napomene uz finansijske izvještaje za 2015. godinu koje je sačinilo Društvo sadrže uglavnom podatke koji su iskazani u finansijskim izvještajima prezentovanim i javno objavljenim na Banjalučkoj berzi.

7. ANALIZA VREDNOVANJA BILANSNIH I VANBILANSNIH POZICIJA

Vrednovanje bilansnih pozicija

Vrednovanje bilansnih pozicija izvršeno je korišćenjem najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, a koje imaju odraza na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, potencijalnih sredstava i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, te prihoda i rashoda iskazanih za izvještajni period.

Procjene i pretpostavke su zasnovane na raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Vrednovanje vanbilansnih pozicija

Društvo nema evidentiranih vanbilansnih pozicija u poslovnim knjigama za 2015. godinu.

8. ANALIZA VOĐENJA POSLOVNIH KNJIGA

Računovodstvena evidencija vodi se preko posebnog računovodstvenog programa „Pantheon“ za obradu podataka koji omogućuje sve bitne uslove za pravovremeno knjiženje svih nastalih promjena.

Program omogućuje povezanost svih neophodnih analitičkih evidencija sa glavnom knjigom. Obezbjedeana je zaštita pristupa neovlašćenih lica podacima koji su evidentirani u poslovnim knjigama.

Poslovne knjige Društva i finansijske izvještaje vode, odnosno sastavljaju stručna lica.

Poslovne knjige Društva, uključujući i pomoćne knjige, vode se se uredno, ažurno i potpuno, na način koji omogućava kontrolu ispravnosti knjiženja, čuvanja i korišćenja podataka, kao i uvid u hronologiju izvršenih knjiženja i praćenja svih nastalih promjena.

Stroga evidencija

Stroga evidencija Društva regulisana je Uputstvom o raspolaganju i upotrebi obrazaca stroge evidencije kojim su definisana pitanja:

- organizovanja i štampanja obrazaca stroge evidencije,
- evidencija ulaza i izlaza obrazaca stroge evidencije u ekonomat,
- razduživanje obrascima stroge evidencije,
- odlaganje dokumentacije o evidenciji obrazaca stroge evidencije,
- stavljanje obrazaca stroge evidencije van upotrebe,
- upotreba obrazaca stroge evidencije,
- kontrola stanja i korištenja obrazaca stroge evidencije (tekuća, redovna i vanredna kontrola).

Evidencija se vodi u okviru računovodstva, tako da je obezbijena evidencija polisa (primljene i iskorištene) koja omogućuje permanentnu kontrolu korištenja obrazaca stroge evidencije. Za potrebe evidencije kreirani su obrasci na kojima se evidentiraju promjene u vezi sa obrascima stroge evidencije.

Pri popisu obrazaca sa stanjem na dan 31.12.2015. godine nisu utvrđene inventurne razlike.

Konstatcija u vezi sa evidencijom šteta po vrstama osiguranja data je u Napomeni broj 4.12. Pasivna vremenska razgraničenja.

9. ANALIZA ISPRAVNOSTI I POTPUNOSTI IZVJEŠTAJA KOJI SE DOSTAVLJAJU AGENCIJI ZA OSIGURANJE REPUBLIKE SRPSKE

Izvještaji Društva u propisanim obrascima, koji se dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske, sastavljeni su na osnovu vjerodostojnih podataka iz finansijskih izvještaja i ostalih evidencija i isti su dostavljeni u propisanim rokovima.

LISTA EFORMI ZA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ REPUBLIKE SRPSKE			
Red. broj	Oznaka	Naziv	Sadržaj izvještaja
OBRASCI KOJI SE DOSTAVLJAJU MJESEČNO			
* do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, izuzev LIKV-1 obrasca koji se dostavlja do 5-og			
1	Obrazac P-D	Izvještaj o premiji osiguranja	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
2	Obrazac Š-D	Izvještaj o štetama	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
3	Obrazac: LIKV1-D	Izvještaj o pokazateljima likvidnosti	stanje na dan
4	Obrazac: TGM-D	Izvještaj o mjesečnim tokovima gotovine	stanje na dan
OBRASCI KOJI SE DOSTAVLJAJU TROMJESEČNO			
-za period od 1. januara do 31. marta, u roku od mjesec dana od isteka izvještajnog perioda			
-za period od 1. januara do 30. juna, u roku od mjesec dana od isteka izvještajnog perioda			
-za period od 1. januara do 30. septembra, u roku od mjesec dana od isteka izvještajnog perioda			
-za period od 1. januara do 31. decembra, u roku od četiri mjeseca za obrasce sa rednim brojem od 1 do 12, a ostali obrasci u roku od dva mjeseca od isteka izvještajnog perioda			
1	Obrazac K-NŽ	Izvještaj o kapitalu i ispunjavanju zahtjeva adekvatnosti kapitala za poslove u vrstama neživotnih osiguranja	stanje na dan

2	Obrazac K-OS1-NŽ	Izvještaj o kvalifikovanom udjelu u kapitalu ili glasačkim pravima drugih finansijskih institucija -za poslove u vrstama neživotnih osiguranja	stanje na dan
3	Obrazac K-OS2-NŽ	Izvještaj o ulaganju u podredene dužničke instrumente i ostala ulaganja u druge finansijske institucije -za poslove u vrstama neživotnih osiguranja	stanje na dan
4	Obrazac K-OS3-NŽ	Izvještaj o ulaganju u podredene dužničke instrumente i ostala ulaganja u druge finansijske institucije -za poslove u vrstama neživotnih osiguranja	stanje na dan
5	Obrazac MS-NŽ	Izvještaj o margini solventnosti za poslove u vrstama neživotnih osiguranja	stanje na dan
6	Obrazac: US1	Pregled stanja ulaganja sredstava za pokriće tehničke rezerve neživotnih osiguranja	stanje na dan
7	Obrazac: US3	Pregled stanja ulaganja sredstava za pokriće minimalnog garantnog fonda	stanje na dan
8	Obrazac: AUS	Analitika ulaganja sredstava	stanje na dan
9	Obrazac: TSO-D	Izvještaj o troškovima sprovođenja osiguranja	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
10	Obrazac: TPL-D	Izvještaj o transakcijama sa povezanim licima	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
11	Obrazac: POT-D	Izvještaj o starosnoj strukturi datih avansa, potraživanja i plasmana	stanje na dan
12	Obrazac: IVPOT-D	Izvještaj o promjenama ispravke vrijednosti datih avansa, potraživanja i plasmana	stanje na dan
13	Obrazac: BS-D	Bilans stanja	stanje na dan
14	Obrazac: BU-D	Bilans uspjeha	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
15	Obrazac: TG-D	Bilans tokova gotovine	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
16	Obrazac: PK-D	Izvještaj o promjenama na kapitalu	stanje na dan
17	Obrazac TP-D	Izvještaj o troškovima pribave i razgraničenim troškovima pribave	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
18	Obrazac: TU-D	Izvještaj o troškovima uprave za period	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
OBRASCI KOJI SE DOSTAVLJAJU POLUGODIŠNJE			
-za period od 1. januara do 30. juna, u roku od mjesec dana od isteka izvještajnog perioda			

-za period od 1. januara do 31. decembra, u roku od dva mjeseca od isteka izvještajnog perioda			
1	Obrazac P1-D	Izvještaj o premiji osiguranja	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
2	Obrazac PA-O	Izvještaj o premiji osiguranja od odgovornosti za motorna vozila	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
3	Obrazac KP-D	Izvještaj o obračunatoj premiji i naknadama po prodajnim kanalima	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
4	Obrazac OŠI-D	Izvještaj o premiji i štetama za osiguranje od ostalih šteta na imovini	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
5	Obrazac Š1-D	Izvještaj o štetama (likvidirane, rezervisane, mjerodavne)	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
6	Obrazac ŠA-O	Izvještaj o štetama u osiguranju od odgovornosti za motorna vozila	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
7	Obrazac RŠ-D	Izvještaj o strukturi bruto rezervi za štete	stanje na dan
8	Obrazac RUD-D	Izvještaj o rezervia za učešće u dobiti	stanje na dan
9	Obrazac RP-D	Izvještaj o ostvarenim regresnim potraživanjima	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
10	Obrazac TRNŽ-D	Izvještaj o neto tehničkom rezultatu za neživotna osiguranja	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
11	Obrazac KS-D	Izvještaj o kvalifikacionoj strukturi	stanje na dan
12	Obrazac: PO	Pregled posrednika u osiguranju	podaci od početka godine do kraja obračunskog perioda
OBRASCI KOJI SE DOSTAVLJAJU GODIŠNJE			
-za period od 1. januara do 31. decembra, u roku od dva mjeseca od isteka izvještajnog perioda			
1	Obrazac: IBNR LŠ-D	Izvještaj o riješenim štetama - Run-off trougao za IBNR	stanje na dan
2	Obrazac: IBNR IŠ-D	Izvještaj o isplaćenim štetama - Run-off trougao za IBNR	stanje na dan
3	Obrazac: IBNR RŠ-D	Izvještaj o rezervama za nastale prijavljene štete - Run-off trougao za IBNR	stanje na dan
4	Obrazac: IBNR BRŠ-D	Izvještaj o prijavljenim štetama - Run-off trougao za IBNR	stanje na dan

10. POSREDNICI U OSIGURANJU

Društvo je posrednike u osiguranju primilo u radni odnos u 2011. godini.

11. ANALIZA FINANSIJSKIH TRANSAKCIJA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Društvo je u toku 2015. godine imalo poslovne transakcije sa povezanim pravnim licem Krajina Kros d.o.o. Banja Luka kao što je prezentovano u narednoj tabeli:

u KM

Opis	Početno stanje		Promet perioda		Saldo	
	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje
Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	2.000	0	0	0	2.000	0
Dugoročni plasmani	105.978	0	0	- 8.088	114.066	0
Plasmani do godinu dana	48.417	0	- 8.088	19.813	20.517	0
Potraživanja po osnovu zakupa	25.064	0	73.710	98.774	0	0
Potraživanje po osnovu premije nezgode	0	0	576	576	0	0
Potraživanje za kamate na plasmane	0	0	5.088	1.787	3.301	0
Potraživanja za dobit	15.454	0	0	0	15.454	0
Obaveze za štete – osiguranje nezgode	0	0	1.000	1.000	0	0
Dio dugoročnih obaveza koji dospjeva do godinu dana						
Dobavljači - povezano pravno lice	0	0	44.357	44.357	0	0
Ostale obaveze prema povezanom licu	0	0	97.509	97.509	0	0

Poslovanje sa povezanim licima je značajno, kako sa stanovišta prometa usluga tako i finansijskih transakcija, pozajmljivanja novčanih sredstava, davanje u zalog imovine za kreditna zaduženja. Sve navedeno može bitno uticati na rizik likvidnosti matičnog društva.

Agencija za osiguranje Republike Srpske je Rješenjem broj 03-306-2-14/12 od 08.04.2013. godine Društvu zabranila finansijske transakcije, sve isplate iz sredstava Društva povezanom pravnom licu „Krajina Kros“ d.o.o. Banja Luka i svim drugim pravnim licima, ovlaštenim za obavljanje djelatnosti tehničkih pregleda vozila i to kako slijedi:

- plaćanje usluga tehničkog pregleda motornih vozila ili bilo kakvih drugih usluga klijentima koji su istovremeno i osiguranici Društva,
- plaćanje provizije za zaključivanje ugovora o osiguranju,
- plaćanje zakupnine ugovorene u procentu od naplaćene premije osiguranja, ili u fiksnom iznosu koji prelazi prosječnu tržišnu cijenu zakupa poslovnog prostora po jednom kvadratnom metru,
- plaćanje usluga reklamiranja, istraživanja tržišta i bilo kakve druge propagandne usluge koja nije u skladu sa registrovanom djelatnošću pravnog lica i za koje nisu obezbijeđeni stvarni dokumentovani dokazi o izvršenju usluga,
- bilo koje druge isplate koje imaju za cilj ispunjavanje finansijskih obaveza „Krajina Kros“-a prema drugim subjektima.

Sa povezanim pravnim licem Euro-EX d.o.o. Banja Luka nije bilo finansijskih transakcija u 2015. godini. (Transakcije iz ranijeg perioda su utužene).

12. SUDSKI SPOROVI

Sa stanjem na dan 31.12.2015. godine protiv Društva su pokrenuta 288 sudskih sporova, i to:

- po osnovu šteta 285 sporova u ukupnom iznosu od 1.860.822 KM. Po ovim sporovima izvršena je rezervacija šteta, napomena 4.14.1. – Funkcionalni rashodi.
- jedan privredni spora, tužba Boske Banja Luka za neosnovano bogaćenje u iznosu od 2.114.420 KM. Po procjeni advokatske kancelarije Sajić izvršena je rezervacija za ovaj spor u iznosu od 105.721 KM, napomena 4.9. - Dugoročna rezervisanja.
- dva radna spora za isplatu naknade za rad u iznosu od 7.974 KM.

Društo u svojstvu tužioca vodi 415 sudskih sporova i to:

- po osnovu regresnih potraživanja 382 sporova u ukupnom iznosu od 2.414.348 KM,
- trideset dva privredna spora za naplatu potraživanja (Kompanije Dušanić Prnjavor 50.000 KM, Opština Gradiška 261.063 KM, utužena premija do 2008. godine u ukupnom iznosu od 475.286 KM i Euro-ex i Dragutin Šipka 100.000 KM).
- privredni spor za poništenje prava vlasništva Euro-ex, u Društvu, u iznosu od 1.505.990 KM.

13. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (obavezne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zatezних kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Društvo je u toku godine sklapalo ugovore o zakupu prostora za isticanje reklame na vozilu sa fizičkim i pravnim licima i na osnovu istih vršilo isplate po osnovu zakupa. Na osnovu predočene dokumentacije i revizorskih postupaka nismo mogli da se uvjerimo u potencijalne efekte poreskog tretmana navedenih isplata.

Društvo u toku 2015. godine nije imalo kontrolu od strane Poreske uprave Republike Srpske.

14. STALNOST POSLOVANJA

Priloženi finansijski izvještaji Društva su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, a krajem godine izvršena je dokapitalizacija Društva u iznosu od 6.899.999 KM.

15. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSIRANJA

a) Nakon datuma bilansiranja održana je vanredna skupština akcionara Društva, na kojoj je donesen novi Statut Društva i Odluka o pokriću tehničkih rezervi u iznosu od 5.700.000 KM.

b) Društvo je podnijelo Agenciji za posredničke, informatičke i finansijske usluge Banja Luka 03.02.2016. godine Prijavu za registraciju povećanja akcijskog kapitala u iznosu od 6.899.999 KM.

c) Agencija za osiguranje Republike Srpske Banja Luka je Rješenjem broj: 3.00-003-31/16 od 11.04.2016. godine, naložila Društvu da izvrši korekciju finansijskih i drugih izvještaja sa stanjem na dan 31.12.2015. godine u dijelu koji se odnose na poziciju bilansa stanja – Akcijski kapital, a iz razloga ne izvršenog upisa povećanja kapitala od 6.899.999 KM u sudski registar.

Potvrđeno od strane:

Krajina osiguranje a.d. Banja Luka
